SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMPTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,298

ANY VIII NÚM. 2.349 — BARCELONA, DILLUNS, 14 AGOST DE 1911 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

APARELLS Y UTILS PERA
LLETERIES
DAVID FERRER & COMP.ª (S. EN C.)
CARRER DE CORTS, 586 — BARCELONA

Básculas-Caixes
Pibernat
pera Cabals
Avinyó, 8-10

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Fí de la temporada d'Estiu
DEL 14 AL 26 D'AGOST
Grans rebaixes
en tota classe d'articles de l'estació y prendes confeccionades, pera senyora, senyor y nens.
Descomptes de 25, 20, 15, 10 y 5 per 100, sobre els preus marcats en els articles.
Solament del 14 al 26 d'agost
SECCIÓ DE FOTOGRAFIA (planta baixa)
PLAQUES FOTOGRAFIQUES AGFA
Tamany 6 1/2 per 9 — 9 per 12 — 13 per 18 — 15 per 21 — 18 per 24 cms.
La dotzena Pessetes: 0'95 — 1'85 — 3'25 — 4'25 — 6'50

LA FI DE LA CRISI ANGLESA

"Victory!". - La rendició dels lords. - Conseqüencies de l'aprovació del "Veto bill". - Les pròximes reformes

Els diaris liberals d'Anglaterra han acullit amb entusiàstics crits de «Victory!» la darrera votació de la Cambra dels lords.

Després de molts mesos de resistir, els nobles de l'Alta Cambra s'han rendit, y per 131 vots contra 114, o sigui per 17 vots de majoria, el «Veto bill» ha estat aprovat definitivament. De lo contrari, tot seguit el rei Jordi hauria fet ús de les facultats que la Constitució li otorga, nomenant 500 nous lords liberals, que haurien donat al Govern una considerable majoria. Els lords, donc, s'han deixat tallar un bras, pera evitar la decapitació.

¡Com recordaran e's nostres lectors, el «Parliament bill» o «Veto bill» es importantíssim. Segons les seves disposicions, queda anulat el dret de «veto» de la Cambra Alta. Aquesta perd tota l'intervenció que tenia en els «bills» o projectes de l'ei financiers; en quant als altres sols pot ajornarlos 2 anys, en el cas de que s'hi mostri disconforme. Passat el termini que'l «Parliament bill» márca y ratificat per la Cambra dels comuns un projecte, anirà aquest directament a la sanció del monarca.

Això significa la fí de la llargussíma crisi constitucional anglesa. Lords y conservadors han estat vensuts completament. Val a dir que una gran part dels lords se negava a rendirse, y si el Govern ha guanyat la votació a l'Alta Cambra, se deu al fet d'haverse ajuntat els lords moderats y els bisbes als lords liberals. Tenim al davant les llistes dels que prengueren part en la històrica votació, publicades per «The Daily News», y per elles veiem que'ls 131 vots en pro del «Veto bill» se descomposen de la següent manera:

Liberals.	81
Conservadors.	37
Bisbes	13

Els 114 vots en contra se reparteixen així:

Conservadors.	112
Bisbes	2

El nombre de lords abstinguts en la votació fou crescudíssim.

Les conseqüencies de la votació del «Veto bill» seran trascendentals. En primer lloc, el Govern de Mr. Asquith, els partits democrátics y tot el Regne Unit quedaran alliberats de la feixuga preocupació que'ls ha causat durant tant de temps la crisi constitucional motivada pel conflicte entre les dugues Cambres. Aquest desenllás del litigi enfortirá Anglaterra, no sols en l'interior, sinó també en l'exterior.

Amb l'aprovació del «Veto bill» desapareix el formidable entravanc que barrava el pas a molies de les grans reformes lliberals y socials que vol implantar la democracia anglesa. La Cambra Alta ja no servirá als conservadors pera impossibilitar la realisació de la política dels governs lliberals. Ara, pera impedir les lleis que's preparen, aquells hauran d'apoderarse de la Cambra dels Comuns. Y això no'ls será pas fácil.

«L'èxit de la majoria lliberal y radical del ministeri Asquith — acaba d'escriure un eminent polític — consagra l'advenimenl al capdavant de la política anglesa d'un tercer estat intelgeint, emprenedor y resolt a adoptar mètodes nous.

»Està aquest tercer estat dirigit per homes de talent, sortits de les més pregones capes del poble. Però té la sort de no caminar sol y aillat dels elements tradicionalistes.

»S'apoia sobre un cert nombre de personalitats pertanyents a l'aristocracia y que, tot avenintse als ineludibles cambis de les societats, resten fidels a les inspiracions fonamentals del passat, a les quals la política exterior de l'Anglaterra ha obeit sempre.

»Es això una gran ditxa pera'l poble anglès.»

¿Quines seran ara les principals reformes que'ls ministres sotmetran al Parlament? Seran, ben segur, les que a continuació esmentem:

Abolició del vot plural, «Home rule» d'Irlanda (el més apassionant de tots els projectes del Govern), reforma electoral, separació de l'Iglesia y l'Estat, reformes colonials, nous impostos sobre la terra y reformes socials.

A. R. y V.

POLÍTICA FRANCESA

M. BRIAND

Pera'l mes d'octubre vinent s'anuncia un trascendental acte polític a la veina República. El grupu de joves diputats, o sigui diputats que ho són per primera vegada, y en el qual estan inscrits 180 diputats republicans de diverses fraccions, ha decidit celebrar un banquet a París.

La presidencia d'aquest banquet ha estat oferta a M. Aristide Briand, expresident del Consell, qui, amb tal ocasió, pronunciará un gran discurs politic. M. Briand ha acceptat el convit.

L'anunci de l'acte y del discurs de l'ilustre orador ha causat sensació en els cercles polítics de Fransa y ha estat objecte d'animadíssims comentaris.

Són molts els qui creuen que M. Briand no trigará gaires mesos a tornar al poder.

L'heroic lloc-tinent

L'«Emiliano» no accepta la proposició den Fabra y Ribas

L'article den Fabra, publicat abans d'ahir en EL POBLE, acabava dient:

«El Sr. D. Emiliano Iglesias y Ambrosio ó «El Progreso» afirmarán ó negarán lo que quieran.

Lo dicho, dicho está. Y puede probarse donde y cuando el Sr. Iglesias quiera.

Que el Sr. Iglesias y Ambrosio nombre á dos personas respetables que no pertenezcan al partido radical. Yo, por mi parte, nombraré otras dos que no estén afiliadas al partido socialista. Las cuatro, de común acuerdo, que busquen quién haga cinco. Y ante ese tribunal, que puede, sin peligro para nadie, examinar papeles, evacuar consultas y recibir confidencias, yo probaré debidamente todo lo que dicho queda.

El fallo del tribunal será inapelable. El dirá si el Sr. Iglesias es un cobarde y un farsante ó si yo soy un hombre capaz de faltar á sabiendas á la verdad.

¿A que no acepta mi proposición el «héroe» de la Semana trágica?»

Y, en efecte: després d'embullarse en difuses explicacions que a ningú poden convéncer, diu «El Progreso» d'ahir en un kilomètric article de l'Emiliá Iglesias, que aquest no gosa firmar:

«El señor Fabra nos remite á un tribunal de honor. Vaya, hombre. Esos que como usted han sido descalificados, no tienen derecho á invocarlo, y porque nosotros, demócratas por creencia, no admitimos más tribunal que el de la opinión pública, y éste ya sabe á qué atenerse y ya ha fallado.»

Veritat que no cal dir res més?

El famós héroe de la purga queda ben retratat!

LA POLÍTICA BARCELONINA

El viatge den Canalejas

Fa uns quants dies que en un grupu d'amics, entre'ls quals potser no hi havia més federal nacionalista que'l que firma, se parlava de política barcelonina y de l'acitut que davant de la mateixa ha adoptat el quefe del Govern don Josep Canalejas y Méndez.

Un dels del grupu, el qui parlava quan jo vaig arribarhi, asseguravа, passantse per ben enterat, que'l senyor Canalejas vindria a Barcelona próximament, portant en la maleta de viatge la derogació del decret del ministre Barroso sobre oposicions a Notaríes, la concessió d'una zona neutral, la cessió al Municipi del Port y la promulgació d'una ampla, amplíssima amnistia pels condemnats per delictes de carácter social y y polític. Lo qual seria donar molt, si el senyor Canalejas pogués donarho...

Y, afegí l'amic, en Canalejas a cambi de tot això demana concessions als polítics barcelonins. Abans de venir y pera que'l viatge no resulti en va, vol el compromís d'aquells que tenen autoritat pera comprometres, p sigui dels qui en política tenen per perdre, de que lo que ell desitja será concedit, de que, en quant a concessions, se realisará un «toquem y toquem»...

—Y qué demana en Canalejas? — preguntá un altre dels que formaven el grupu.

—Poca cosa: que Barcelona tingui en son Ajuntament una representació de vuit regidors, al menys, monárquics; perqué en Canalejas considera una vergonya pera el régim, que en la segona capital de la monarquia no hi hagi representació monárquica en el Municipi... Ell ja renuncia a tota altra mena de cárregs públics: diputats provincials, diputats a Corts... Amb vuit regidors s'acontenta... De lo contrari sembla que «allá dalt» no estan disposats a les concessions, no volen donar satisfacció a la més petita de les demandes... Que, qui sab, si això no es sols pensament den Canalejas, sinó de tots els qui formen a l'entorn del trono.

Peró aquest «toquem y toquem» no vindrá, perqué no es possible que vingui, vaig afegir jo amb energia.

Y el diáleg seguí. Uns creien que si els capitostos del republicanisme barcelonf s'ajupien als desitjos den Canalejas, podria venir així com una «entente» que obrís decorosament l'entrada de Ca la Ciutat a uns quants regidors monárquics, a cambi de la derogació del decret del senyor Barroso, de la zona neutral, de la municipalisació del Port, d'una ampla amnistia.

Pera que això vinguès, jo els hi deia, seria precís falsejar tot el cens de Barcelona; fer emmudir, tapántloshi les boques y lligántloshi les mans, als 60 mil electors republicans de la ciutat. Perqué, o una de dues: els monárquics entraran a la Casa Comunal amb una combinació de dretes, o hi entraran amb la complicitat dels republicans. Pera lo primer seria necessari que els pocs llocs segurs de que les dretes disposen fossin donats en la candidatura a persones d'un accentuat monarquisme, quedant dintre d'aquesta fórmula absolutament ofegada la personalitat de la Lliga Regionalista. Jo ja crec amb l'esperit suicida d'aquesta agrupació política; peró no vull creure, encara, que la susdita agrupació política vulgui llensar del seu costat als pocs catalanistes «pur sang» que li queden, pera ferse amb les desferres den Planas y den Comas y Masferrer.

Per lo segon, per aquesta complicitat dels republicans en l'obra monárquica, seria necessari el castinment de tots els qui formem en les fileres dels partits populars.

—Si els directors pacten — me digué un dels amics, — el pacte será.

Y al dir això, l'amic somreia, y després afegia paraules pera demostrar com el partit radical ha vingut fins ara fent el joc del senyor Canalejas.

—Podreu, vosaltres — afegia, — rebutjar tot pacte y contracte, sobre'l qual ja veig que fins ni admeteu discusió. Peró, y dels altres republicans, dels qui segueixen les inspiracions del senyor Lerroux, qué en respon? Perqué tens de sapiguer, amic, que en la combinació aquesta que's porten entre mans els representants del poder central a Barcelona y alguns polítics de la ciutat, ja's parteix de la base de que no to's els monárquics entraran de nou al Municipi, sinó que fins algun regidor radical dels més significats se passará amb armes y bagatges al camp de la monarquia. Y tu ja sabs com són aquests que segueixen als aludits polítics. Se deixen guiar... Además de que potser als regionalistes no els sabrá greu quedar ofegats entre un lliberal y dos conservadors...

—No, no — vaig atrevirme a objectar.— Jo ja crec amb això de que algú calli davant de la conducta del senyor Canalejas, perqué li convingui callar, peró no vull creure encara amb la vilesa que significaria en el poble el comportar aitals combinacions.

Ni per l'amnistia, ni per la municipalisació del port, ni per la zona neutral, ni per la derogació del decret del senyor Barroso, ni per res del món, mai cap republicá de cor té de passar perqué se'ns negui aquesta arma sagrada del sufragi universal. Els monárquics a Ca la Ciutat no hi poden entrar més o que per l'anulament dels regionalistes o per la mixtificació de la voluntat popular. Y els republicans que posem per damunt de tot la sobirania del poble, manifestada lliberrimament en les urnes electorals, no passarem de cap de les maneres, per res que signifiqui un atentat al sufragi universal...

Jo comprenc que s'aguanti en el poder a un Govern lliberal, quan amb tot y la seva obra monárquica, realisa una positiva obra de democracia y de laicisme. Peró amb el senyor Canalejas no passa res d'això. Amb un any y mitg de Govern democrátic no ha vingut cap reforma en sentit laic y democrata. Y no obstant hi ha encara qui preten aguantarlo. Estem com sempre, sotmesos al jou de l'Iglesia, haventnos fet passar el Poder Executiu amb dilacions que sols han servit pera retardar la solució que'l poble desitja. El Codi de Justicia militar y la llei d'Orde públic continuen vigents amb tota la seva cruesa. Després d'un fusellament ne ve un altre. A l'expulsió d'un ciutadá d'idees avensades succeix l'aparatosa aparició al carrer de la forsa pública, com perseguint fantasmes sols existents en la fantasia de governants débils. La disbauxa económica se manifesta d'una manera espantosa en la multiplicació de crédits extraordinaris. Com si no n'hi haguès hagut prou amb les tragedies passades, se redressa altre cop, espantable, en terres del Rif, el barranc del Llop. Sols ens queda, com a positiu, en l'obra de Govern del senyor Canalejas, aquest centpeus de la llei de supressió dels consums...

Y es an aquest governant a qui han de apoiar les esquerres? Al qui ha fet del fusellament norma de govern, y de la professó de l'Eucaristia pels carrers de Madrid, exemple de doctrina lliberal y laica?

Com a republicans, tenim dever de negar el pa y l'aigua an aquest nou Pilats. Com a catalans, no podem, no devem prestar atenció de cap mena al qui ampara al ministre dictador del decret que fereix mortalment el nostre Dret, centralisant les oposicions a notaries a Madrid.

Que no vingui a Barcelona don Josep Canalejas y Méndez. Els aires d'aquesta ciutat podrien perjudicarlo. Barcelona, piel·roja; Barcelona, republicana; Barcelona, catalana, se sent avui ben distanciada del quefe dels consellers de S. M. don Alfons XIII.

XAVIER GAMBUS

Notes polítiques

Ingrés de valua

Valiosos elements del districte sisé han pres l'acord d'ingressar colectivament en el Centre d'U. F. N. R. «Fivaller».

Pera ultimar detalls, convocaran dintre de pocs dies als conveins del districte a una reunió magna, ont se pendran els acords definitius.

Creiem que a primers de setembre, podrá celebrarse l'ingrés de tan importants elements, quins se proposen celebrarho solemnement.

Se diu que porten hermosos projectes que no tardarem en véurelos realisats.

Así sigui y mentres tant vagi la nostra felicitació pera'ls antics y els futurs socis del Centre «Fivaller», per l'engrandiment del qual tan valioses forses s'apleguen.

L'acció de la Joventut

Diu el nostre estimat confrare vendrellenc «El Baix Penadés», en el seu número del passat dissabte:

«L'alocució endressada als joves desde les columnes d'aquest setmanari per nostre company Andreu Nin com a delegat de la «Joventut F. N. R.» de Barcelona, está donant ja'ls seus fruits. Ben prompte será un fet la constitució de la «Joventut F. N. R.» del Vendrell. Ahir á la nit tingué lloc en el «Centre Republicá», cedit galantment, una reunió preliminar, en la qual s'acordá publicar un manifest que será repartit dintre pocs dies, y cridar als joves federals nacionalistes republicans d'aquesta vila á una reunió que's celebrará'l próxim dijous, a dos quarts de deu de la nit, en el propri local.

Entre'ls reunits hi regná gran entusiasme.»

El cas Loredo

El senyor governador sortí anit a rebre als periodistes amb un feix de retalls de periódics a la má. Eren telegrames publicats ahir matí per diversos diaris, entre ells EL POBLE CATALA, transcrivint la protesta rebuda per en Canalejas de diverses societats obreres contra l'expulsió de l'ácrata Antoni Loredo.

Això li serví al senyor Portela pera insistir en que en Loredo, segons l'expedient format, en tres manifestacions d'ell que consten en el mateix digué esser uruguaiá y mai va invocar la qualitat d'espanyol que se li suposa.

Si fos espanyol, afegí el senyor Portela, pitjor encara pera ell, perqué no ha complert el servei militar a Espanya y aleshores se l'hauria de detenir per pról·lug.

El senyor Portela atribueix tota aquesta campanya que se li ve fent pel cas Loredo, als ácrates que's volen venjar d'ell perqué els té ben vigilats.

A tot això s'hi poden afegir aquests antecedents den Loredo enviats per l'inspector de vigilancia de Terrassa an el governador:

«Antonio Loredo Martínez tiene 30 años »de edad, es soltero y natural del Uruguay. »Este sujeto escribe en el periódico «La Voz »del Pueblo» con el nombre de Aurelio Seña. Es hijo de Antonio Loredo y María »Martínez y fué detenido el 11 de agosto »de 1909. Estuvo preso en las cárceles del »partido de Tarrasa por el delito de sedi»ción con motivo de los sucesos de la se»mana trágica. Salió de la cárcel de Tarra»sa el día 4 de enero de 1910 para ser con»ducido á Barcelona. Como anarquista re»volucionario ha sido expulsado de varias »naciones. En aquella fecha usaba barba y »pelo largo. Marchóse luego á América, y »se dice que le pagó el viaje un diputado »á Cortes y director de un periódico republi»cano. Regresó á esta ciudad de Tarrasa en »el mes de enero de 1911 con el pelo y la »barba cortada. En la actualidad trabajaba »de oficial barbero en una peluquería de »Tarrasa y frecuentaba muchísimo la Socie»dad «Casa del Pueblo».

»Loredo Martínez se ausentó de Tarrasa »el 21 de mayo de 1911 y se dirigió á Bar»celona, de cuya ciudad acaba de ser ex»pulsado por el señor gobernador civil.»

En Lerroux arrendatari de contribucions?

Amb aquest títul diu el nostre benvolgut confrare «Diari de Sabadell»:

«Continúa essent objecte de comentaris per tothom que's preocupa de la cosa pública, la versió que circula sobre l'arrendament de les contribucions de la provincia de Barcelona per part den Lerroux.

«Lo que va de ayer á hoy», tothom se diu. Y tal! Sembla inverossímil que aquell paria dels més típics, sense ofici ni benefici, estigui a punt de passar a esser l'arrendatari de les contribucions de Barcelona, per obra y gracia de la política «rrrradical». ¡

Peró aquest, al fí y al cap, es un aspecte de la vida den Lerroux que sols an ell interessa y als infelissos que l'han fet home y l'han mantingut quan se menjava «el duro pan de la emigración». Lo més important, que interessa a tots els barcelonins, es el perill que representa la administració de les contribucions per en Lerroux, qui, per aquest medi, tindrá jurisdicció damunt de tots els seus adversaris polítics.»

Una suscripció

La Secció Política de la Joventut Federal Nacionalista Republicana obre una suscripció política pera remeiar la trista sort de la viuda del fusellat y dels condemnats a diverses penes, per lo succeit a bordo del creuer «Numancia».

La Joventut prega a totes les entitats del partit y especialment a les seves germanes d'arreu de Catalunya que ajudin a engroixir la suscripció, obrint colectes en els seus respectius centres y poblacions.

La Secció Política confia en l'ánima generosa del nostre poble.

Per ara lo recaudat es lo següent:

	Pessetes
Secció Política de la J. F. N. R. de Barcelona	50'00
Angel Costal	0'25
Ramon Costal	0'25
J. Esteve Gatuellas	1'00
J. Sangenís	0'25
Salvador Vallverdú	5'00
Gabriel Bosch	1'00
Lluis Companys	5'00
J. Cuadras	0'50
Enric Vila	1'00
R. N. C.	1'00
Marius Aguilar	10'00
Total	75'25

(Continúa oberta la suscripció)

S'admeten donatius a les redaccions de «La Publicidad», «El Diluvio» y EL POBLE CATALA y en els següents centres: Círcol Republicá, Centre Catalá Republicá Federalista y C. N. R. del carrer de Pelai.

La Joventut Socialista ha obert també una suscripció pera contribuir a la de la Joventut.

En diverses entitats de nostre partit ens d'anit y ahir s'hi reculliren també importants donatius.

LA REVOLUCIÓ PORTUGUESA

Triomf dels revolucionaris y proclamació de la República

Els més sobressurtints episodis de la jornada del 4 d'octubre, Machado Santos els explica amb senzillesa y entusiasme en el seu relatori sobre la revolta. De la memorable acció y defensa de la Rotonda, fet culminant d'aquella jornada, després que la oficialitat sublevada havia abandonat el campament y el poble rompia les línies de defensa pera ocupar el seu lloc y oferir la vida per la República, Machado Santos en refá tota la grandesa épica.

«La multitut — diu — volia armes y d'armes ja no n'hi havien pera distribuir! Veient a l'Américo d'Oliveira, li prego que m'ajudi a desferme de tanta gent que sols perjudicava la defensa. Dic a la multitut que s'interni al Rocio, per diferents indrets, car els regiments de cassadors 5 y d'infanteria 5 eren nostres y que'ls enrotllin per tots cantons, tenint la precaució de no més donar visques a la Patria y a l'Exército fins conseguir el contacte amb els soldats. Una vegada tots barrejats, que victorejessin la República.

»No fou sense costarme molt que vaig conseguir ferme obeir de la multitut. L'Américo d'Oliveira capitanejá un escamot que's dirigí al Rocio, essent covardament ametrallat pels soldats d'Hempsi!... Els paisans desarmats, s'entretenien construint teóriques barricades. Tot servia: garites, taulons, fils telegráfics, soques, planxes de zenc, etc. Lo que no varen poder construir, fou una trinxera de terra, per manca de picots y pales... Quasi tots els masons y carbonaris que no havien pogut complir les missions que'ls hi havien confiat, convergiren a la Rotonda... El tiroteig continuava en diferents costats del campament y segons els informes que rebiem, dirigiem les canonades. Els «gavroches» nacionals prestaren serveis admirables; la cavalleria enemiga abandonava sovint els cavalls, el cavaller dels quals havia caigut ferit o era fugitiu y allavors un ballet se n'apoderava y freqüentment se veia arribar al campament un petit héroe en mánegues de camisa, perdut a l'ampla grupa, amb un casc enterrat fins a les orelles y una espasa més alta que'l seu posseidor. Gracies an aquestes heroiques y generoses criatures y per paisans d'una admirable fidelitat, vaig ser avisat de la marxa de nombroses forses d'infanteria, cavalleria y artilleria y que un general, davant d'un esquadró, fou avistat cap a les bandes de Sete Rios. Era una veritable batalla que s'anava a travar: d'ella depenien els destins de la Nacionalitat... Serien dos quarts d'una quan les primeres granades de les bateries de Queluz comensaren a caure sobre la Ro-

tonda; les punteries eren magnifiques, certeres; explotaven en la nostra línia de foc. El campament respon al foc de l'enemic y el quartel d'artilleria 1, amb dues peces se defensava gallardament; al matix temps una viva fusellería envolcallava la Rotonda... Els soldats que abandonaven el camp retornaven a les files, y els nou sargents d'artilleria, impávids, serens, dirigien el foc de les seves peses com si fessin maniobres.»

En aquest moment, els mariners anaven a desembarcar dels navilis revoltats pera unirse amb les forses terrestres. El tinent Parreira, que comanava els mariners, fa arribar un avís a Machado Santos pera que's reuneixin y junts ataquin el palau reial. «El meu parer era no abandonar la posició que teniem. El combat continuava, peró el foc era menos intens. Serien les quatre de la tarde quan la batalla acabá retirantse les baterias de Queluz... Hi hagué una curta treva... La nostra artilleria reprengué el foc desfent els nuclis enemics escampats aquí y enllá de la ciutat... A les vuit de la nit del dia 4, les forses que hi havien a la Rotonda y al quartel d'artilleria 1, pujarien aproximadament a 500 militars y 500 paisans armats. Aquests tenien un armament molt variat. Un valent bailet anava molt satisfet amb una escopeta d'aire comprimit y no hi hagué manera de ferlo sortir de la línia de foc de l'Avinguda... Era impossible conservar la disciplina de foc... El poble no entenia les cornetes... Tothom volia armes... Quan algú demaná un fusell al brau sargent Pimentel, aquest va respóndreli: — Esperi torn: quan algú de nosaltres morí, herédili l'arma... El servei de sanitat y d'ambulancia fou molt estimable... Les senyores prestaven óptims serveis d'infirmeres. Donya Olivia Paldanha, quan no hi havia ferits per curar, anava a fer companyia al seu fill, que's batia a les barricades. Tres noies resseguien el campament distribuint begudes als soldats y animantlos amb la seva vivacitat. Els fraires posaren a la meva disposició els seus recursos. Vaig ferlos inutilisar les begudes alcohóliques, peró un escamot de buscarraons que va enquibirse entre'l poble honrat, va robar les begudes y les repartia als soldats. Vaig tenir d'organisar una patrulla de cavalleria amb paisans pera vigilar el camp de nit... Rezelant ser assessinat per algun traidor que s'infiltrés al campament — y allá n'hi havien molts — vaig pregar a alguns amics lleals que exercissin una especial vigilancia sobre la meva persona... A les onze de la nit hi hagué un viu tiroteig... L'atac fou vigorosíssim... L'enemic avensava a cobert... El combat durá algunes hores, distinguintse molt bé'l foc de les metralladores y de l'artilleria de l'enemic... Aquest, avensant protegit pels parterres, arribá fins aprop del «coreto» de l'Avinguda... Les nostres bateries varen dispersarlo...

»El meu plan era que a les sis del matí desembarquessin les forses de marina pera que se'ns unissin... Així, a l'hora convinguda vaig rompre novament el foc... Les bateries de Queluz, comanades pel brau Conceiro, responen, causantnos moltes baixes...

»Cap allá a les vuit, un quart de nou, pujava per l'Avinguda de la Llibertat, un parlamentari precedit de bandera blanca... Vaig sortir a rebre al representant de l'enemic, adonantme, amb el més profond pasme, que l'intermediari era l'embaixador de Alemanya! Primer de tot, vaig apoderarme de l'escolta que l'acompanyava, obligant als soldats, ben poc diplomáticament per cert, a sublevarse.

»El parlamentari va entregarme una carta del general en quefe Gorjão, dientme que l'embaixador d'Alemanya anava a negociar un armistici d'una hora pera donar temps d'abandonar la ciutat a les families extrangeres. Vaig compendre que no seria amb una hora que's realisaria aquest éxode y que per tant l'armistici sols afavoriria a l'enemic qui concentraria les seves forses disperses.

»Dic a l'enginyer Antoni M.a da Silva que s'improvisi en ministre de Negocis extrangers y que m'entretingui la palestra amb el diplomátic mitja hora, mentres jo personalment anava a observar la situació. Les nostres bateries bombejaven els quartels de cassadors 5 y del Carme pera obligarlos a issar la bandera vermella y verda. A l'embaixador vaig respondre que no concedia l'armisti i perqué la forsa estava de la nostra banda y que per tant el general de la divisió se rendís.

»Sa Excelencia me va replicar amb mals modos que no n'havia de fer res d'això y que si no li concedia l'armistici, l'Alemanya intervindria en els aconteixements!

»Antoni da Silva me demana prudencia y jo li demano, rient, que m'entretingui mitja hora més aquell senyor, actuant novament de ministre d'Estat. Interrogant els soldats de l'escolta, vaig sáber que la desmoralisació en el camp enemic era completa y que'l poble, veient la bandera blanca en el quartel general, comensava a fraternisar amb els soldats.

»L'enginyer Silva redacta per orde meva un armistici y me'l porta pera jo firmarlo; desde cavall estant el firmo, marcant el pas de duració de tres quarts de nou a tres quarts de deu del matí, afeginthi que mentres durés l'armistici qualsevulga forsa que's volgués reunir y juntar amb les nostres forses de la Rotonda, podrien ferho. Amb aquest apéndix desviava el perill de l'armistici, tornantlo favorable a nosaltres no més, car podriem fer impunement la juncció amb els mariners. L'embaixador protestá, dient que no era allò lo que venia a negociar, responentli jo que si no li agradava d'aquella manera, ja se'n podia entornar. Immediatament vaig manar parar el foc. L'embaixador va demanarme l'escolta; vaig dirli que els soldats s'havien sublevat y se quedaven, peró que si ho desitjava, jo mateix l'aniria a acompanyar. Dos paisans a cavall varen oferirse pera escoltarlo y el negociader va entornarsen camí del quartel general poc satisfet.

»No donant temps a que comensés l'armistici, vaig fer dir que apressessin la proclamació de la República y del nou Govern.

»A les vint y trenta cinc minuts del meu rellotge, surto del campament davant del poble cap al quartel general. A mitja Avinguda, la multitut entusiasmada me fa baixar de cavall y me porta a l'espatlla dels ciutadans fins a les portes del quartel de Sant Domingo. Pel camí vaig sofrir greus dolors, perqué les meves pobres cames semblaven peses de calibre 32 y amb tants acaronamens de la gentada vaig sofrir més que cap martre de l'Inquisició! Pera guardársela com a reliquia, varen arrancarme una dragona, fent la meva entrada en el quartel general en una postura bastant ridícola: cara y mans com un carboner, vestit brut, corvata esquinsada, manco d'espalles per culpa de la dragona que'm faltava y unes formidables botes de montar de quinto que m'estaven que ni pintades. Y pera arrodonir el quadro, coixejava. Arribat al portal, vaig dir al poble que no entrés, peró que tampoc permetés que'l tanquessin, y que si passada mitja hora no'm vegés sortir, que entressin y ho reventéssin tot. El poble va ferho així!

»Al cap de l'escala, creuat de brassos, hi havia un oficial d'estat major. Li dic que desitjo parlar amb el quefe y el meu camarada'm porta a presencia del venerable general Rafel Gorjão que's trobava rodejat de tot el seu estat major.

»El general m'acusa d'haver violat l'armistici; li responc ensenyantli el meu rellotge que marcava les vuit y 44 minuts: faltava, donc, un minut per comensar. Li anuncio la proclamació de la República com si realment s'hagués efectuat y l'invito a reconéixer el nou régim. Havent el vell general demostrat rezels per la sort del rei deposat, asseguro a S. E. que ningú li tocaria un sol cabell y si fos necessari jo mateix li aniria a protegir la retirada del país.

»El general digué que's rendia, discordant jo amb el terme, car considerava l'acte com una adhesió y no com una rendició. Vaig demanarli que conservés el cárreg. Refusa. Allavors investeixo del mando al general de brigada Antoni do Carvalhal, les idees veritablement liberals del qual jo coneixia... Presentant els meus compliments als camarades presents, anava a disposar les guardes pera els consulats y bancs quan m'apareixen dos membres del Directori, Inocenci Camacho y Josep Barbosa, y me comuniquen la proclamació de la República y del Govern provisional... La bandera republicana es issada en el quartel general. El poble al veure'ls colors tan estimats romp en una grandiosa ovació a la Patria y a la República. Josep Barbosa y Inocenci Camacho me feliciten calorosament y me diuen que haig de ser almirall, y ja'm tracten així. Jo els responc amb una riallada y els dic que no vull res. Fora el quartel general m'esperava l'Américo d'Oliveira en el seu auto amb un magnífic esmorzar de «sandwichs»... que'm feu pagar carissim emportántsenmen l'altra xarretera! Tots dos partírem cap al quartel del Carme pera rebre l'adhesió de la guarda municipal...

»Serien les tres de la tarde quan vaig retornar al campament de la Rotonda: estava ple de cares amigues! Tots me trataven democráticament de tú, fins persones que jo no coneixia. Tots volien que'ls vegés pera que jo més endavant certifiqués que havien estat a la Rotonda! Peró els valents, els héroes, aquests s'estaven molt tranquils a l'ombra dels arbres com avergonyits de la victoria guanyada amb el seu heroisme»

RIBERA Y ROVIRA

COMENTARIS

Canalejas y Maura, tots són uns

Diu, amb aquest segon epígraf, «El Baix Penadés»:

«Per la prempsa diaria s'hauran pogut enterar nostres lectors de l'intent de rebelió ocorregut a bordo del vaixell de guerra «Numancia», com també de les nuvulositats amb que en Canalejas pretenia embolcallar aquest succés, que sorprengué a tothom, intentant donarli una significació que no tenia, que després se sapigué era francament revolucionaria en sentit republicá.

L'intent de rebelió, puig no passá d'intent, no durá més enllá de set minuts, sense que's vessés una sola gota de sang, y no obstant, reunit el consell de guerra, aquest condemná a mort al que figurava com a cap de moti, un miser fogainer de dit vaixell, xicot de 22 anys.

Y en Canalejas, aquest que's diu demócrata, que's troba al davant del governament de l'Estat espanyol, aquest home que volia suprimir la pena de mort, ha deixat que fos fusellat el fogainer Antoni Sánchez Moya, com a cap d'una rebelió que no va durar més de set minuts y que no va arribar a ler armes contra ningú.

No s'hauria anat més enllá si haguessin governat en Maura y en La Cierva, els de la bárbara represió de l'any 1909.

En Canalejas ha preferit imitar la conducta d'aquests a la den Sagasta, qui aconsellá l'indult den Villacampa, y a la den Salmerón, qui va preferir deixar el poder ans que autorisar una sentencia de mort, en análegues circumstancies a les d'ara.

Pitjor pera ell y pera'l régim; amb la seva conducta débil y covarda, ha creat un martre més de la República.—R.»

Els conflictes obrers

A VILAFRANCA

El delegat de policia senyor Martorell, que dissabte marxá a Vilafranca per orde del senyor governador, comunica an aquest ahir a la tarde, que degut a gestions seves s'havia de reunir en aquells moments una comisió mixta de patrons y obrers pera estudiar y veure de resoldre'l conflicte obrer plantejat en dita població.

L'inspector Martorell va telefonejar a darrera hora desde Vilafranca, comunicant que, reunits els patrons y obrers, acordaren nomenar un representant per cada una de les dues bandes, pera resoldre'l conflicte.

Afegia telefonema que'ls boters que havien acordat no acudir avui al treball, han tornat sobre l seu acord, en vista del resultat de la reunió.

A REUS

A l'objecte de veure si d'un cop se solucionaría conflicte que fa tant temps que dura entre obrers y patrons mestres de cases, el Consell de conciliació tenia convocats als representants dels dos estaments a una reunió pera ahir, a les tres de la tarde, a Ca la Ciutat.

A BARCELONA

Dimecres vinent, a les quatre de la tarde, la Societat d'oficials calderers en coure verificará l pago als vaguistes que encara no hagin trobat feina.

CRONICA DE BARCELONA

La vida escolar a Espanya

Dues institucions notables

Quan el nostre company «Odisseus» va anar a Madrid, a comensos d'aquest any, va quedar encantat de la visita que va fer a l'institució «Residencia de Estudiantes», y va dedicarli una bella crónica, per la qual tots ens contagiárem de l'entusiasme admiratiu de nostre company.

Ara s'ha publicat un prospecte oficial de dita institució y d'una altra análoga: el Patronat d'Estudiants, y volem dirne alguna cosa perqué realment se tracta d'institucions ben mereixedores de l'encomi públic y que nosaltres, els catalans, encara que'ns manqués l'apoi oficial, hauriem d'implantar la casa nostra.

El projecte es curt, curtíssim (no té més que 23 planes), peró interessant de cap a pus. Com hem dit, es un document oficial; l'ha editat la Junta pera ampliació d'Estudis del Ministeri d'Instrucció Pública y Belles Arts, sota qual régim estan colocades les dues institucions.

De la part de l'opuscle dedicat a la Residencia d'Estudiants, ne direm poca cosa, perqué «Odisseus» ja va explicar prou bé y abastament la finalitat y el funcionament de l'institució. No esmentarem més que'ls progressos d'aquesta, que no pogué apreciar nostre company quan la seva visita.

«El resultat d'aquest ensaig — diu el follet — ha sigut excelent. Els estudiants (alguns d'ells extrangers) han sabut aprofitar les ventatges de la vida en comú, y ha comensat a crearse entre ells un esperit colectiu.

La Junta ha cregut que durant l'estiu de 1911 podia aixamplarse l'obra, y amb beneplácit de l'actual ministre, don Amali Gimeno, ha llogat altre hotel próxim, ha aixamplat el primer y podrá disposar per l'octubre d'unes 50 plasses, nombre máxim que voldria assignar a cada nucli.»

Són, donc, dos els hotels de la Residencia d'Estudiants madrilenya. Tenen els números 10 y 14 del carrer de Fortuny, completantlla altres diverses edificacions y un camp de jòc, cedit gracioseament pel senyor duc de Arion.

El «Patronato de Estudiantes», creat pel matcix R. D. de 6 de maig de 1910, que va fundar la Residencia, té una altre missió tan interessant com la d'aquesta: El R. D. li encomanava les següents funcions:

a) Reunir una amplia informació sobre'ls centres docents y les condicions de la vida en els principals paisos, especialment en aquells aspectes que puguin interessar més directament als estudiants espanyols.

b) Fer a Espanya, mitjansant publicacions, conferencies y informes diversos, una obra de propaganda y vulgarisació sobre l'educació a l'extangerr y dels centres que principalment la representen.

c) Evaquar consultes referents a l'enviu de joves a l'extranger, a l'organisació d'estudis, elecció de país y establiments docents, métodes d'ensenyansa, cost de la vida, etc.

d) Organisar un servei que permeti a les families enviar llurs fills a l'extranger amb les degudes garanties, en époques determinades y instalarlos en les condicions degudes.

e) Tenir en els principals paisos delegacions o comités encarregats de vetllar per nostres estudiants, protegirlos, dirigir llurs estudis, influir en ses costums y proporcionarlos relacions dintre del país.

f) Recíprocament, oferir als estudiants extrangers a Espanya les informacions que necessitin y totes les possibles facilitats pera la llur instalació y pera llurs treballs en les condicions més favorables.

El Patronat consta, en virtut del mateix decret, d'un Comité central a Madrid, format per les mateixes persones que'l Comité directiu de la Residencia d'Estudiants, baix la presidencia de don Ramon Menéndez Pidal, y de les delegacions que's jutgin necessaries dintre d'Espanya y a l'extranger.

La tasca del Patronat, com a institució novella, no ha pas estat, fins ara, gaire important. De tots modos, ha informat ja a diverses families y guiat a alguns escolars, havent també arreplegat un nombre considerable de datos, que li permetran fer feina profitosa en l'avenir.

L'aspiració capdal del Patronat es facilitar y organisar cómodament l'intercambi escolar entre'ls centres docents espanyols amb els extrangers, no sols en els estudis universitaris o superiors, sinó en els secundaris.

Si algú vol conéixer més detalladament com funcionen aquestes notables institucions, pot dirigirse, en quant a la Residencia d'Estudiants, a son president, carrer de Fortuny, 14, Madrid, y en quant al Patronat, a la plassa de Bilbao, 6, segon, Madrid.

■ ■ ■ ■

Ateneu Pi y Margall

DE LA BARCELONETA

Dispensari Mèdic Públic Grátuit

Visita diaria de sis a set de la tarde

Dilluns y dimecres: doctor F. Moreu; malalties de la gorja, nas y orelles.

Dimars y divendres: doctor M. Farreras Munner; medecina y cirurgia.

Dijous y dissabtes: doctor Pere Fontana; malalties dels ulls.

Dijous y dissabtes: assistencia a parts y malalties propries dels mateixos, a cárreg de la cirurgiana donya Isabel Rabassa Bofill.

■ ■ ■ ■

Corresponent a l'invitació que'ls dirigí la Junta directiva de la «Casa de América» visitaren ahir a la tarde l'elegant edifici de nostra colectivitat hispano-americana les distingides filles del president de la República de Cuba, general Josep Miguel Gómez, acompanyades del tinent coronel de la Marina de guerra cubana senyor Juli Morales Coello y del doctor Manuel Mencía.

La Comissió gestora permanent, presidida pel president accidental senyor Goycoolea Walton obsequiá als ilustres visitants amb un vi d'honor, pronunciant amb aquest motiu el senyor Goycoolea un eloquient brindis que fou contestat, en termes enlairats y expressius, pel cónsul general don Joaquim Alsina.

Entre'ls concurrents a l'acte, que resultá lluit y cordial, figuraven els senyors Sacerio, viscónsul de Cuba; Palomino, corresponsal del «Figaro» de l'Havana y representant de «Cuba en Europa»; Bartalot, secretari de la Societat de Beneficencia Cubana; don Rafel Vehils, secretari general de la «Casa»; senyors Lamadrid, Estalella, Calzada, marqués de Valdemar, Hachón, amb les seves distingides senyora y filla; Escobar, Viada, representant de la revista «Mercurio», doctor Santamaria, etc., etc.

Essent nombrosos els individus de la colonia basc-navarra que desitgen acompanyar a l'A. Euterpense dels Chors den Clavé en sa expedició a Plamplona y S. Sebastián, els que desitgin ferho poden assistir a una reunió que tindrá lloc demá, a les tres de la tarde, en el local de l'Associació, Sant Pau, número 83, principal, ont se'ls comunicaran tota mena de detalls referents a l'expedició.

Després d'una visita d'inspecció, realisada per l'inspector a Catalunya, de l'«Asociación General de Fabricantes de Azúcar de España», don Policarp Maqueda y l'inspector de vigilancia senyor Martorell, han sigut posats a disposició del Jutjat de guarda dos fabricants de gaseoses, un de Barcelona y un altre de Sans, per l'empleu de la sacarina.

—CASA GIROD, Rambla Estudis, 6. Rellotges Longines, afinació completa.

Una nota fotográfica den Ballell, molt ben trobada, va al davant de l'«Ilustració Catalana» que tenim a la vista, seguit de notes de les flors de Valencia y Sabadell, dels banys dels assilats de la Casa de Caritat, d'una nota artística de Juandó, esculptures, quadros y més actualitats encara.

El text el firmen en W. Coroleu, en Carles de Fortuny, en F. Rahola y en R. Masifern.

Segueix la novela «Vida triomfant» den Roger, ilustrada per en Sardá y reparteix els folletins 8, 9 y 10 de les poésies de l'Isidre Raventós.

L'amo del restaurant de la rambla de Santa Mónica, 14, ha denunciat a la policia que un dependent seu anomenat Salvador ha desaparegut de casa seva emportántseli 380 pessetes, un moneder de plata, un revólver Smithd y diverses joies.

La mort den Vallés y Ribot

Comunicacions de pèsam

Del degá del colegi d'Advocats de Barcelona, don Guillem Maria de Brocá, que's troba accidentalment a la Suissa alemanya, ha rebut la viuda un sincer y afectuós pèsam.

D'Almeria s'ha rebut una carta de condol pera la viuda del gran patrici, de don Eulogi Romay, ferm y entusiasta republicá federal d'aquelles terres y amic íntim del mestre.

«Sra. D.a Rosa Puig del Campo, viuda de Vallés y Ribot.

Muy señora mía: Reciba mi más sincero pésame.

Veterano de la República su esposo, aun cuando no tan viejo como yo, su muerte me ha hecho pensar en la próxima mía y en los muchos días de trabajos y de esperanzas pasados juntos.

Excuso así manifestarla cuánto me ha impresionado.

Queda á sus órdenes s. s. q. s. p. b.,

Miguel Morayta.»

En compliment de lo acordat en la sessió celebrada en el dia d'ahir pel Consell directiu del Centre d'U. F. N. R. «Fivaller», tenim l'honor de posar en vostre coneixement que essent dita reunió la primera que tenia lloc després de la mort del vostre benvolgut y malograt espós don Josep Maria Vallés y Ribot, en ella s'acordá, per unanimitat, expressarvos el profond sentiment que experimentá dit Centre per la pérdua d'aquell que en vida no regatejá res y tot ho supeditá als ideals que sustentava.

Unim, donc, al vostre dolor el nostre més sentit pésam, encoratjantvos pera que amb resignació pogueu soportar aital desgracia.

Deu vos guardi molts anys.

Barcelona, 9 d'agost de 1911. — El vicepresident, president accidental, E. Mavnés. — El vissecretari, Joan Gavaldá.

Senyora donya Rosa Puig del Campo, viuda de Vallés y Ribot.

■ ■ ■ ■

Recullint unes denuncies d'un confrare, tornà a dir amit el governador que ni «La Marsellesa» ni l'«Himne a D. Carles» estan proibits y que per lo tant poden perfectament tocarlos els organillers mentres no molestin amb les seves tocades als veins, cosa que succeí, segons la policia, en els dos casos esmentats pel confrare.

Ahir matí arribá de Madrid, entornantsen en l'exprés del vespre, l'exgovernador d'aquesta provincia senyor Ossorio y Gallardo, el qual vingué expressament pera assistir al sepeli del cadavre de don Lluis Muntadas efectuat ahir matí al cementiri de la Bonanova, ont foren trasllladats els restes dissabte a la tarde.

El governador va rebre un telegrama del president del Consell de ministres demanantli que trasmetés son pésam a la familia del senyor Muntadas y a les corporacions que aquest presidí y honorá amb la seva activitat y amb la seva inteligencia.

—La descoloració dels llavis y genives, de la cara y de la pell, en la clorocanemia, desapareix amb el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS, que es tónic reconstituient.

En els Jocs Florals de Gracia ha sigut distingit amb un premi en Joan Arús Colomer.

La nit del dissabte arribá a Barcelona la banda de «Sapeurs Pompiers», d'Auch, essent rebuts a l'estació per nombrosa representació del cos de bombers presidida pel senyor Ramoneda.

Aquest mitgdia tenen anunciat un concert de salutació a Barcelona, en la plassa de Sant Jaume.

Un viatger que anava en el tren núm. 127 provinent de Mataró, tingué ahir al mitgdia la malhaurada ocurrencia de treure'l cos fora fora del cotxe, y topá son cap amb la columna aguantadora d'un disc de senyals vora l'estació de Mongat.

En estat gravissim fou devallat del tren en l'estació de Badalona.

El vigilant de la barriada de Can Verdura ha denunciat que ahir a la matinada, estant de servei, un subjecte desconegut que fugí li engegá un tret sense tocarlo.

ESPECTACLES

NOVETATS. — *WATRY*

L'art de l'ilusionisme durará molt temps encara, perqué ja's transforma en un art senzill, a la mida de totes les classes de públics, desde que comensá a deixarse de aquella pretenciosa presentació que volia semblar d'art mágica. Avui dia tots els grans ilusionistes, com Watry, entretenen amb problemes d'enginy, amb obres d'agilitat, amb jocs que produeixen la ilusió de la realitat y no l'impressió d'una escena infernal, amb decoracions rojes y morades y llampecs de llum eléctrica. L'art de l'ilusionisme ha seguit també la seva evolució, com totes les coses que, en mida diferenta, entretenen a l'humanitat, com les teories, les modes y les opinions. Abans, se tenia una veritable veneració pe's ilusionistes que's vestien de dimoni vermell y sortien a l'escena fent saltirons entremitg d'un espatec de llaunes y fortors de pólvora. Ningú pensava en les llaunes ni en la pólvora, perqué dubtar d'aquella magia e's hi semblava tan atrevit com dubtar dels miracles. L'esperit de lliure crítica no dominava a la gent en el camp de l'espectacle; molts que no creien en els sants s'admiraven sinceramente de les testes parladores y de les cistelles-dipósit de flors, serpentines, áneos y banderes de totes les nacions de Europa y América.

Avui dia ja es una altra cosa: l'honradesa professional dels ilusionistes no'ls hi deixa convertir en explotació la bona fe del públic, y fan declaració formal de que en els seus jocs sols hi entren agilitat, enginy y oratoria. Els ilusionistes que coneixen la seva obligació, ja no fan ballar calaveres ni fan parlar un cap de dòna sobre uns fons de cortina negre, y's presenten a escena amb un frac més o menys correcte, peró sense cap mena de vareta pera distingirse en tot dels antics astrólegs amb cabellera blanca y gorro punxagut sembrat d'estrelles de cinc puntes. L'únic defecte que'ls hi sobra encara es l'incontinencia de paraula, si bé amb elles y amb la molestia per elles produida poden distreure l'atenció del públic en els moments convenients. Els jocs d'ara són més naturals y molt més difícils: sortir d'una caixa lligada pels mateixos espectadors o lliurarse d'unes manilles, revela més enginy que no fer ballar una taula o endavinar una xifra després de vintiset operacions.

L'efecte que produeix en el públic es també molt diferent. Endavinar o ferse l'ilusió d'endavinar la trampa possible, causa una íntima satisfacció. Cadascú, a l'acabar una part de l'espectacle, dona la seva particular opinió als del voltant, posant en ses paraules un to de revelació: «es que fa un cambi del sac ont ha amagat a la noia del vestit verd» o «es que dú un dipósit de banderetes de paper de seda entre'l colze y la camisa...» Altres dubten de tot: de que siguin naturals els ánecs que han sortit d'un barret de copa y de que siguin de gallina els ous els quals juguen un paper de tanta importancia en l'ilusionisme.

Watry es un artista excepcional. La rapidesa dels seus jocs de desaparició y substitució; la lleugeresa dels seus jocs de mans; la presentació sobria de cada experiment, donen la sensació de la realitat a la combinació enginyosa dels seus «trucs». Es un espectacle recomanable perqué l'ilusió invadeix fins la temperatura, y fa creure un instant en una frescor imaginaria.

CÓMIC. — *En PAU GORGÉ*

Mereix una rápida nota, aquest notable artista. Les anomenades companyies cómic-lírriques, que són ara una transició entre'l vell sainet de costums madrilenyes y les operetes vienesses, de pretensions aristocrátiques, són mancades, generalment, d'actors que's lliurin de la rutina de l'amanerament. D'un temps ensá, lo més difícil es trobar un actor de sarsuela amb veu y amb escola de cant, fins en els que's nomenen tenors o barítons. En Pau Gorgé es, dintre d'aquest genre de companyies, un cas extraordinari: té bona figura, té una veu potenta, posseeix un admirable art de caracterisarse, procura fer de cada paper que interpreta un tipu diferent, está mancat de pedanteries de gest y d'afectacions en la dicció. Això es tant com dir que no n'hi ha d'altre com ell. Amb un any y amb diverses companyies, s'ha fet entre'l nostre públic un renom excepcional, y amb el seu concurs, el teatre Cómic pot organisar espectacles que valen ben be la pena d'anarhi; com amb la representació de «La comedianta», opereta d'Eysler, d'agradable música, en Gorgé fa perdonable la letra, amb el seu paper de cómic vell. En el popularíssim «Conde de Luxemburgo», la caricaturesca figura del príncep Basili pren en l'interpretació que'n Gorgé sab donarli, aquell relleu que devien tenir els personatges de les operetes de Offembac, y tota l'escola francesa del «Orphée aux enfers», «Madame Favart» y tot el repertori de Meilhac y Halevy. Llástima que en Gorgé's trobi en una época de decadentisme en el genre cómic-lírric, del qual n'es, avui per avui, la primera figura.

P.

NOTES DEPORTIVES

Foot-ball

Sens perjudici d'ocuparnos amb més extensió en un dels próxims números dels partits concertats entre ls nostres primers clubs y els marins de l'esquadra anglesa, avensarem que en el celebrat abans d'ahir entre'l «Duncan» y l'«Español», guanyá aquest darrer per 1 «goal» a 0, y en el d'ahir a la tarde, entre l'«Exmouth» y el «Barcelona», també resultá vencedor aquest últim per 4 a 1 «goals».

Pera avui a la tarde estan anunciats, en el camp de l'«Español», un partit entre aquest Club y un equip format entre'ls millors jugadors de l'esquadra anglesa, y en el camp del «Barcelona», un altre entre marins del cuirassat «Triumph», pera fer una selecció dels individus que han de formar l'equip que representará a dit vaixell en la próxima temporada.

LES LLUITES BARBARES

NOVA TOPADA SAGNANTA

DOS FERITS

L'envelat de la plassa Rius y Taulet

El centre lerrouxista de Gracia, titulat «Unión Republicana Graciense», domiciliat al carrer de Salmerón, havia aixecat a la plassa de Rius y Taulet un envelat, amb motiu de la festa major d'aquella barriada. Es sabut el disgust que entre'ls veins d'aquella plassa produí l'acord de l'Ajuntament autorisant l'envelat, puig ja altres anys s'oposaren a lo mateix.

El cas de l'envelat ha estat objecte aquests darrers dies de vivíssims-comentaris y fins d'agres discusions entre aquell veinat. Semblá que aprofitant aquest estat d'esperit, determinats elements polítics decidiren presentarse a l'envelat y destorbar la festa als lerrouxians.

Els carlins en escena

En efecte: ahir al vespre, cap allá a tres quarts d'onze, compareguí a l'esmentada plassa un grupu bastant nombrós, l'actitut del qual tolseguit inspirá rezels.

En aquells moments se celebrava a l'envelat un festival de chors. Quan, de conformitat amb el programa que s'havia establert, comensaren els chors a cantar «La Marsellesa», se sentiren de sobte crits y xiulets, que sortien del grupu de que hem parlat.

Una gran part del públic de l'envelat acullí les manifestacions del grupu protestatari amb aplaudiments, amb visques y amb crits oposats als d'aquest.

Aviat l'escándol se feu gros, y l'alarma s'escampá per dintre y per fora de l'envelat.

En mitg del tumult, el vigilant de l'envelat, anomenat Josep Escolá Massot, s'avensá envers el grupu de carlins y els increpá per la seva actitut pertorbadora. Els de la colla jaumista redoblaren les seves manifestacions de protesta, y alguns se disposaren a tallar les cordes de l'envelat.

Colisió y ferits

Acudiren a fer costat a l'Escolá diversos individus lerrouxistes. Y no trigá a produirse entre uns y altres una furiosa colisió. Se posá má a ganivets y revólvers, y la baralla feu cundir el pánic per aquell lloc.

De la colisió resultaren dos ferits, ademés de molts contusos. L'un dels ferits es el vigilant de l'envelat Josep Escolá, qui rebé una punyalada que li causá una ferida penetrant en la regió esternal, amb intensa hemorragia, gravíssima. Escomés per diferents subjectes alhora, l'Escolá s'havia defensat.

L'altre ferit se diu Cristófol López, qui sortí de la batussa amb una ferida punxant a la regió infra-escapular esquerra, de pronóstic reservat. Per cert que al López se li notaren símptomes evidents de alcoolisme agut.

El pressunt agressor

La sagnant colisió feu fugir de la plassa de Rius y Taulet a la gent pacífica que hi havia. A la poca estona acudiren agents de l'autoritat de diverses menes.

Com a presunte autor de la ferida gravíssima del vigilant esmentat, fou detingut Melcior Soriano, carlí, segons sembla, a qui, en el moment de la detenció li foren trobats un revólver Smith y un ganivet.

La policia y els civils

Comunicada la nova dels fets als centres oficials, foren enviades a la plassa y carrers que hi menen nombroses forses de policia y de guarda civil.

Els cavalls de la forsa pública patrullaven per aquell lloc, disolent els rotllos de gent que's formaven y en els quals se comentava apassionadissimament els episodis de violencia y de sang que s'acabaven de produir.

Efervescencia

Amb gran rapidesa s'extengué per tot Barcelona la nova de lo succeit a la plassa de Rius y Taulet, de Gracia. Molts foren els ciutadans que, moguts per la curiositat o per l'indignació, s'apressaren a trasladarse al lloc del succés.

Les versions que circulaven eren un xic discordants. Peró la majoria coincidia en que se tractava d'un nou xoc brutal entre lerrouxistes y carlins. De les circumstancies del fet, se dedueix clarament que aquests darrers foren els provocadors.

Inquieta y somoguda ja l'opinió de Barcelona pels esdeveniments del «Numancia», la colisió d'ahir agravá l'estat dels ánims.

En tots els llocs de reunió, y molt especialment en els centres polítics, y fins en els rotllos de la via pública, hi havia una efervescencia gran, la qual durá fins a altes hores de la matinada.

En els centres lerrouxistes l'indignació era extraordinaria. Se parlava de represálies immediates y de venjanses terribles.

Unánimement se reconeixia que si les escenes per aquest estil segueixen, qualsevol dia hi haurá en els carrers de Barcelona una batalla de debó, un veritable carnatge. La violencia crida a la violencia; la sang crida a la sang; no pot continuar un estat de coses com l'actual sense conseqüencies de suma gravetat.

En diversos llocs de la ciutat s'hi veien forses policíaques en previsió de nous desordes.

CRONICA DE FORA

CATALUNYA - ESPANYA - EXTRANGER

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 13, 9 nit

La «Gaceta»

La «Gaceta» publica avui les disposicions ordenant que s'anunciï la provisió de les cátedres vagants en diverses Universitats del regne, entre elles les següents:

Al torn d'oposició lliure:

Facultat de Ciencies. — Técnica micrográfica y histologia vegetal y animal, geografia y geologia dinámica y cristalografia y organologia y fisiologia vegetal; totes elles de la Universitat de Barcelona.

Facultat de Farmacia. — Farmacia práctica y legislació relativa á la farmacia, també de Barcelona.

Filosofia y Lletres. — Etica, Historia de la filosofia y geografia política y descriptiva, de Barcelona.

Al torn d'oposicions entre auxiliars:

Medecina. — Patologia quirúrgica, de la Universitat de Barcelona.

Parla'l senyor Barroso

Avui no tenia el ministre de la Governació noticies que comunicar als periodistes.

De provincies no hi ha res que mereixi els honors de la publicitat.

El governador de Barcelona ha conferenciat amb el ministre y li ha dit que'l dia transcurria tranquilament.

El senyor Barroso ha celebrat aquest matí una conferencia amb el president del Consell, qui li ha dit que potser vagi a San Sebastian, a esperar al rei, el ministre de Marina.

El ministre de la Governació, al donar aquesta noticia, ha dit que no es cosa definitivament acordada aquest viatge y que si arriba a realisarse no tindrá altre carácter que'l d'esser el general Pidal el que per sa calitat de marino porti la representació del Govern prop del rei en el cas de que'l monarca se decideixi a fer un viatge a Bilbao. Además, com el rei retornará d'Anglaterra per mar, sembla molt llógic que'l rebi el ministre de Marina.

An això hi ha que afegir que potser el nou canoner «Recalde» vagi a San Sebastian, pera que'l vegi el rei.

A pesar del to dubitatiu amb que'l ministre de la Governació ha donat la noticia, pot afirmarse que'l general Pidal anirá a San Sebastian, a conferenciar extensament amb el rei, donantli minuciós compte de tot lo ocorregut en el «Numancia» y de l'estat en que's troben les actuacions que se segueixen en la pessa separada.

També ha dit el senyor Barroso que havia autorisat als governadors de Toledo y Málaga pera que se celebrin manifestacions contra la guerra y contra'ls consums, respectivament, en les citades poblacions.

A la manifestació de Málaga hi figurará tot l'Ajuntament.

La reforma del Codi Penal

El president del Consell ha acabat el projecte de llei de bases pera la reforma del Codi Penal comú que fa temps té anunciada.

El Codi sentará el principi de que tota pena ha d'esser correccional y temporal.

En sa consequiencia deixaran de figurar entre elles les de mort.

També s'eliminaran les que per la seva naturalesa resulten infamants y totes les que recordin l'antiga del Talió.

Madrid, 14, 12'30 matinada

Conferencia den Pau Iglesias

Avui ha donat una conferencia a la Casa del Poble en Pau Iglesias sobre'l tema «La Internacional obrera y la guerra».

Ha dit que la campanya contra la guerra es popular a Espanya, com ho es a l'extranger, puig els obrers sols faran solidaritat pera lluitar contra el capital, peró no uns contra altres.

Ha dit que si an en Canalejas li sembla ridicola aquesta campanya pacifista que fan els socialistes, pitjor li sembla al poble la política que ell está desenrollant desde'l poder.

Ha dit també que no serveix fusellar a un individu, com ha succeit en el «Numancia», pera fer callar als d'abaix; això pel contrari, excitará més als obrers pera insistir en la seva demanda.

Ha dit que no importa que una part del partit republicá, com la que acapdilla Alexandre Lerroux, s'hagi distanciat dels que fan propaganda contra la guerra, puig la part honrada del partit, el major nucli d'ell, es enemic de la guerra.

Per últim ha dit que'ls socialistes lluitaran dins de la legalitat pera vèncer al capital y conquistar les majors millores possibles; peró que si en la legalitat no se'ls deixés lluitar, no seria obstacle pera que persisteixen en llur actitut ni la llei de jurisdiccions, ni les preons, ni els presidis.

Contestant a lo que ha dit el senyor Canalejas de que'ls socialistes declamen contra la guerra del Marroc y en cambi proclamen la guerra social, ha dit que la primera sols beneficiaria als interessos d'uns quants mentres que la segona aniria en benefici de la majoria de la humanitat contra la majoria que es la classe obrera.

Don Alfons

El president del Consell ha rebut en despatx comunicantli que'l rei sortirá d'Anglaterra a bordo del «Giralda» demá, a les quatre de la tarde, acompanyat del comte del Grove.

Arribará a San Sebastián dimars a la nit, essent lo más probable que no desembarqui fins el dimecres al matí.

El marqués de Viana permaneixerá uns dies a Londres, continuant la curació de la ferida que sofreix en la boca y que ja va millorant.

Se diu que probablement el rei anirá a Cádiz a veure'l canoner «Ruallo» en lloc de que aquest vagi a San Sebastián.

POLITICA PORTUGUESA

Lisboa, 13. — Ahir no celebrá sessió l'Assamblea Nacional Constituent.

La qüestió de la exclusió dels ministres actuals de la primera presidencia de la República portuguesa, apassiona y divideix als membres de l'Assamblea.

Se diu que aquesta exclusió se refereix particularment a la candidatura den Bernardí Machado.

ESPANYOL AGREDIT

Constantinopla, 13. — Un espanyol, anomenat Ximenez, editor del periódic «La Bourse d'Orient», de Constantinopla, ha sigut agredit pel capitá Djemil, fill d'un exembaixador, que ha penetrat a les oficines de la redacció y li ha donat algunes bofetades.

En Djemil, a qui acompanyava un germá seu, ha sigut detingut al sortir de la redacció, peró al cap de poca estona ha quedat en llibertat.

Desafiu a espasa

Avui ha tingut lloc un desafiu a espasa entre'l senyor Soria y el tinent coronel Despujols.

El senyor Despujols resultá tocat cinc vegades amb una ferida a un bras.

El senyor Soria sigué tocat dues vegades amb una ferida amb bastanta hemorragia.

Els pressupostos

En el ministeri d'Hisenda s'han reunit aquest matí amb el president del Consell els ministres d'Hisenda, Guerra y Marina amb els quefes dels respectius negociats de comptabilitat y altres técnics especials pera fer un avens d'estudi dels pressupostos relatius als citats departaments ministerials.

El senyor Canalejas se proposa deixar ultimades les variacions que s'introdueixin abans de marxar a San Sebastian.

La reunió fou bastant llarga.

Hi assistiren els ordenadors de pagos dels ministeris de Marina y Guerra.

La impressió que'n tregueren tant el president com el ministre d'Hisenda fou satisfactoria, puig els recents envius de forses a Larache y alguns treballs realisats en nostres possessions d'Africa, suposen gastos que per la forma en que's proposen no alteren sensiblement els pressupostos mencionats.

El succés del "Numancia„

Madrid, 13, 12'30 matinada

Nova versió de lo del "Numancia„ segons el diari conservador "A B C„

Dels successos desenrotllats en el «Numancia» publica una nova versió «A B C» fundada en les referencies d'una persona respectable, que pel seu cárreg li mereix tota la confiansa.

Segons aquesta referencia, a bordo del vapor no hi hagué'l més petit acte d'insubordinació, sinó un conat de rebelió y es de tenir en compte que no sols la dotació doná un alt exemple de disciplina, sinó que'ls mateixos que's revoltaren, no faltaren ni per un moment a la subordinació y al respecte a l'oficial que'ls maná que entreguessin les armes, lo qual feren sense oposar resistencia.

El total dels fusells que's trobaren fora dels armers fou 14, número ben migrat comparat amb el de la dotació, que es de 400 homes.

No fou obert cap panyol ni dipósit de municions, puig les claus estaven en poder del segon comandant.

De lo que s'apoderaren els rebels fou de deu paquests, que's tenien pera repost de la guarda y tampoc donaren cap crit.

Si s'ha sabut lo que ocorregué ha sigut perqué ho digueren ells en les seves declaracions.

Lo més que durá l'intent fou deu minuts; puig comensá a les tres y a un quart de quatre ja estava l'oficial de guarda donant compte als seus quefes de lo ocorregut després de recórrer tot el vaixell y haver desarmat als que trobá amb armes.

Altre versió dels fets segons "Diario Universal„

El «Diario Universal» diu que aquestes referencies no concorden amb les que ell té, també de persona respectable.

Segons els datos que coneixem, afegeix, venia ja desde bastant temps preparantse la rebelió en el barco, principalment desde que aquest, amb el cambi de régim a Portugal, fou enviat a Lisboa.

Ja's digué en el relat oficiós publicat fa pocs dies, que alguns dels tripulants se dedicaven a la propaganda d'idees avensades contraries al régim entre'ls seus companys, y avui podem afegir, valentnos de datos particulars, que aquesta propaganda se feia totes les nits en reunions que's selebraven a la bodega y que quan tocaven un port assistien a reunions politiques, pera lo qual se vestien de paisá, segons se digué també en la nota oficiosa.

Tampoc estan d'acord nostres datos amb els de l'«A B C», respecte a no haver sigut obert cap panyol, ni dipósit de municions. Precisament se'ns fa una curta relació detallada de la manera com se lográ obrir, donant detalls que donen autenticitat al relat.

Se diu que quan s'intentá obrir, un dels mariners s'oferí a ferho amb un ganxo y no aconseguintho, digué un altre que millor seria introduir un clau en el pany, lo qual se feu y tampoc doná resultat.

Allavors Antoni Sánchez, el que després sigué fusellat, amb una barra de ferro, pogué fer saltar el pany, repartint les municions entre'ls seus companys.

Tampoc concorden nostres datos amb els de dit periódic en lo tocant a la manera com fou sofocada la rebelió. Els primers en sofocarla foren els condestables, com també se diu en el relat oficiós, acudinthi després l'alféres senyor Luna y un soldat d'infanteria de marina, segons uns o una escolta d'infanteria de marina, segons altres.

Recompenses

San Fernando.—S'ha obert judici contradictori pera concedir la creu de Sant Ferran al cabo de canó Joan Nieto Aguilar y al soldat d'infanteria de marina Santiago Díaz, que prengueren part en la sofocació de l'insubordinació.

Demá comensaran les obres de reparació de les calderes y máquines del creuer «Extremadura».

Una lletra del fogainer fusellat

Cartagena.—La viuda del fogainer Antoni Sánchez ha rebut una carta del seu marit, en la que diu:

«Tánger, 3 agost 1911. — Querida esposa: Me alegraré que al recibir estas cortas letras te halles buena; yo quedo bien á Dios gracias. Antonia: ésta sirve para decirte lo siguiente: sabrás que nuestra situación no es muy buena; me encuentro cautivo á causa de un acuerdo entre varios compañeros, y han conspirado mal en contra mía y no sabemos dónde podrá llegar esto. Te digo que te vayas al pueblo con tu familia y después te diré definitivo todo lo que sea. Animo, fuerza y esperanza en Dios para resistir los contratiempos que vengan contra nosotros. Sinmás que decirte recibe un abrazo de tu esposo que te quiere y no te olvida.—Antonio.»

Aquesta carta fou depositada el 7 a San Fernando y la seva lectura ha causat fonda impressió.

MÉXIC PACIFICAT

Méxic, 13. — La situació millora sensiblement. El llicenciament de les forses revolucionaries está a punt d'acabarse. Les eleccions de governadors comensen amb l'orde més perfecte y els preparatius pera les eleccions presidencials se fan sense pors a desordes ni pertorbacions.

El poder executiu está completament solidat, comptant amb l'apoi de la opinió pública y l'adhesió de l'exército, la qual s'ha manifestat darrerament en una manifestació espontania feta per més de 600 quefes y oficials.

LA CALOR

París, 13. — La calor es formidable. La temperatura mitja depassa de 27 graus. La gent omplia'l Sena pera refrescarse un xic y dorm pels jardins públics, fugint de la calor dels pisos.

Per altra part está a punt de mancar el gel, a causa del gasto extraordinari que se n'ha fet en aquests 20 dies darrers. El preu s'ha doblat o tripicat.

Els casos d'insolació sovintegen.

VAGUES AGRÍCOLES

París, 13. — A Lodewe (Herault) ha esclatat una vaga de pagesos. S'han ajuntat amb els vaguistes els pastors y els criats de les granges.

Berlin. — La primera vaga rural ha esclatat a Geismar, prop de Guetinga, amb la particularitat de que'ls vaguistes són dones. Per un treball dur d'onze hores cobren un mare de jornal; peró no es que demanin aument de salari, sinó una hora menys de treball pera cuidar poc o molt de la casa. Com que no se'ls ha concedit, ha esclatat la vaga, que sembla secundaran els homes.

EL CÓLERA

París, 13. — S'ha reunit el Consell Superior d'Higiene, el qual facilitá una nota oficiosa. Segons ella, fora dels pocs casos de cólera que s'han manifestat a les Boques del Ródan, no hi han hagut altres manifestacions colériques a Fransa.

L'examen bacteriológic ha demostrat que els casos sospitosos de París y de Versalles no tenien res que veure amb el cólera.

Segons el Consell, l'estat sanitari de Fransa es satisfactori.

Lo del Marroc

Excursionistes

Tánger. — Ha arribat el vapor «Cartagena» amb el senyor Ortega Munilla y altres excursionistes que anaren a Agadir, figurantshi entre ells els senyors Rius y Torres, de Barcelona, y Gómez Esteve.

Venen encantats de cap Juby y de la badia d'Agadir.

En García Cortés

Durant les hores hábils ha sigut molt visitat el senyor García Cortés, a la presó, pels seus amics y correligionaris, entre'ls que hi figurava en Pau Iglesias.

Noves de San Sebastián

San Sebastian. — El ministre d'Estat ha saludat al de Foment que ha arribat an aquesta ciutat de pas cap a Vichy.

El senyor Gasset ha dit que quan torni s'aturará aquí, essent probable que hi haurá aleshores un Consell de ministres.

El senyor García Prieto ha visitat després l'instalació que en el pabelló del ministeri de jornada está preparant la Diputació provincial pera el senyor Canalejas.

S'ha rebut un despaig de nostre representant a Tánger, trasmetentne un altre del coronel Silvestre, comunicant que en un pou de 30 metres de fondaria, del camp de Nador a Larache, hi caigué un soldat d'enginyers acudinthi un sargent d'infanteria de marina que'l salvá amb contusions.

Elogia al sargent y diu que's tracta de concedirli una recompensa.

El ministre d'Espanya a Lisboa comunica que avui ha sigut entregat a la frontera portuguesa a les autoritats de la provincia de Cáceres, el capellá Monrás, que sigué detingut pels «guardiñas» en territori espanyol.

En el riu Oria, terme de Tolosa, s'ha ofegat un nen de vuit anys, nomenat Antoni García Enero, que s'estava banyant junt amb altres.

El governador ha conferenciat amb els matadors vaguistes, els quals li han promés treballar fins que's resolgui el conflicte.

Ha sigut nomenat árbit un carnicer.

En la cursa d'aquesta tarde els picadors no volien picar amb les piques noves.

El governador els menassá amb aplicarlshi les disposicions vigents si no cedien y deposaren la seva actitut.

El senyor García Prieto assistí a la cursa amb el ministre japonés.

Avui a les regates s'ha disputat la «Copa Juventud», guanyantla'l balandre «Dóriga».

Hi ha gran animació en la població.

Aquest matí s'ha verificat l'enterrament civil d'una noia de 20 anys, entusiasta de les idees republicanes.

Hi assistí la joventut del partit.

El féretre anava cobert amb una bandera republicana.

Madrid, 14, 1 a 3 matinada

Vaga general a Bilbao?

Bilbao. — Amb motiu de la petició a la empresa de tramvies de crear tres categories als efectes de la nómina, hi ha temors d'una vaga general.

L'empresa no accepta que's concedeixi la creació de plasses de 130 pessetes a tots els que portin 8 anys de servei.

Els obrers han nomenat una comissió pera que s'entengui amb l'empresa.

El director d'aquesta ha conferenciat amb el governador.

Lo de Santander

Santander. — A pesar de la solució de la vaga, els obrers no conseguiren treballar.

Els obrers que ajudaren a la cárrega dels barcos durant el paro, no consentiren treballar.

Entre nacionalistes y jaumistes. L'Ajuntament

Vitoria. — Alguns nacionalistes han publicat una falla reptant als jaumistes a discutir el programa del partit en el jardí del Centre Basc.

S'han reunit els regidors pera pendre acords en vista de l'actitut de l'arcalde amb els companys de Consistori.

Jocs Florals

Almeria. — En els Jocs Florals ha obtingut la Flor Natural la poesia «Canto á la esperanza», original de don Lluis Bardají, advocat de l'Estat a Badajoz.

D'Aviació.-Vetllada

Gijon. — L'aviador Garnier ha realisat alguns vols sobre la població amb molt de éxit.

—L'Ajuntament prepara una vetllada en honor de Jovellanos. Parlaran els senyors Azcárate y Melquíades Alvarez.

Batussa sagnant

Logroño.—En un poble proper qüestionaren Remei Giménez y Aurea Rodríguez.

Hi intervingué Feliciana, filla de la Remei, que doná una punyalada a l'Aurea, matantla.

L'Espanya pintoresca

Linares. — Ha marxat a Córdoba el «Vivillo» contractat en aquella plassa pera torejar en una corrida a benefici seu; ell farà de picador y mataran en Machaquito y Corchito.

El ganader li regalará el bestiar y amb el producte de la corrida se'n anirá a Buenos Aires.

Lo de Puertollano

Puertollano. — A les mines de San Francisco s'han despedit els vagoners, admetent personal nou.

Segueix el procés sobre l'agressió de l'enginyer; aquest está gravissim, no haventseli extret encara la bala.

L'agressor ha denunciat com a inductors al president de la Societat «Precisa», tresorer y la seva dona y a altres dos.

De Gibraltar

Gibraltar. — El governador militar ha reunit als comerciants de carbó pera advertirlos que fassin desaparéixer els munts de carbó que constitueixen un perill per podershi amagar els torpillers enemics en cas de guerra.

S'imposa construir un moll ample pera l'abastiment.

Moviment sísmic

En els sismógrafs de l'Observatori Central se registrá anit, a les deu, un moviment de terres proper a l'illa Cristina, el qual durá 15 segons.

El veinat invadí els carrers, esporuguit.

(PER CORREU)

LA FALSA DEMOCRACIA

OLOT, 10 agost.

Sr. Director d'EL POBLE CATALA

La fracció lerrouxista d'aquesta ciutat capitanejada pel célebre boter y regidor «señor del Caso», no sembla sinó que sigui ella la campiona de la democracia, quan fa pocs dies ha sigut descalificada d'aital, per una *«Letra oberta» publicada a «Ciutat» pel nostre bon amic, l'avensat nacionalista y honrat obrer en Josep Roget; el regidor lerrouxista, ánima del Centre Republicá (?) Democrátic (?), després d'haver fet el ridícol no contestant ni acceptant la controversia del nostre company, té'l cinisme encara d'exhibirse en public fent alardes d'una política que ell ha deixat, al refugir del repte, en molt mal terreny.*

L'atentat d'Hostafrancs, equiparat amb el del teatre Circo Barcelonés el dia del nostre miting pera protestar de la guerra, ha posat de relleu la república a que aspiren aquests fascinats den Lerroux, símbols de la desmoralisació.

Amb seguretat sabiem que'l «señor del Caso» no acceptaria lo proposat per en Roget, y tot degut a haverlo informat particularment de qui era el nostre bon company; allò de xicot expert, instruit, capacitat, recte y mesurador, hábil orador que amb sa paraula concreta y intencionada, sempre acompanyada d'esperit y fermesa, atraienta y dominadora, condicions totes que posseeix l'amic Roget, que desconcerta y subjuga al més brau, li va caure com una bomba, y vegentse ja destrossat davant d'un públic, va resoldre retirarse.

Això no pot quedar així, els nacionalistes olotins ho demanem, volem que l'home (?) que té'l cinisme brutal d'amenassar amb un browing a un company nostre pel sol fet de titularse republicá nacionalista, tingui el suficeint valor de dirimir en public el significat de la seva idea, puig creiem que al no ferho, es un covard y un lerrouxista de llauna, ja que'ls lerrouxistes obcecats, fan sempre, encara que malalment, més que ell.

Així es que, demanem a l'amic Roget, al company, al nostre batallador y propagandista, que'ns complagui amb una conferencia. Olot té ganes de sentirlo, que amb sa parla clara y terminant ens proporcionará llevor y bona cullita; fa dos anys que'l varem sentir al Centre Nacionalista; es de raó, doncs, que avui vingui, si pot esser no sol, sinó acompanyat d'algun altre correligionari també batallador, a fi de donar un bon impuls als nostres ideals que aquí se fa molt necessari; si en Roget va cooperar ahir a la gran obra den Junoy demanant l'abolició de la pena de mort, y més tard amb l'Alomar y en Lluis de Zulueta aixecant cervells d'homes obrers, que vingui aquí a Olot a aixecar esperits; es jove, y emancipat, y per lo tant, volem que'ns complagui. Per esser un gran coneixedor en materia socialista, molta part de classe obrera d'aquesta ciutat té l'honor de sentirlo, més ben dit, el creiem necessari als presents moments.

Josep Frau, Enric Pujolar, Joan Planas, Llorens Massanés, Francisco de P. Samsó y Adolf Bernadas.

FESTA MAJOR

RIBAS, 13 agost. — Programa de la festa major d'aquesta població:

Dia 14. — Passades, sardanes a la plassa, lluminaries, serenada a Ca la Ciutat.

Dia 15. — Sardanes matinals, concerts a les societats «Constancia», «Barretina» y «Amistat»; jocs populars, cucanyes, balls a la plassa y funcions al teatre Taga.

Dia 16. — Concerts, concurs de sardanistes, serenada per la «Lira Olotina».

Dia 17. — Sardanes y tornaboda a Roques Blanques, cavalcada a la tornada, serenada y funcions teatrals.

Dia 18. — Festa a l'hotel Montagut, sardanes, «kermesse» als jardins de l'establiment.

PLET ENTRE VEINS

VILASECA, 10 agost. — No per fallida la qüestió, deixa de constituir nota d'actualitat y objecte d'animats comentaris, un acontecxement del qual n'ha sigut teatre el barri de Salou, célebre per sa antiguitat y per ses famoses platges.

De la veluria ve suscitantse polémica en la qual han intervingut més d'un cop els tribunals de justicia y el propri poder executiu, un temps sobre la propriedat y terme de Salou, altre sobre la propriedat de la vella Duana, entre'ls municipis de Reus y Vilaseca, respectivament.

Reus, per sa riquesa y marcada hegemonia política, ha procurat per tots els medis la conquesta del barri de Salou. No ha conseguit fins ara enagenar de Vilaseca Salou, peró amb ses trasses y manyes ha obtingut del Govern central l'ús y fruit de la vella Duana, com si fos Reus y no l'Estat l'amo de tal edifici, a p'ena llum de l'Estat o del municipi de Vilaseca en qual terme ha sigut sempre.

En aquesta qüestió ont s'han litigat tals interessos, Vilaseca que no té altre patrimoni que la raó, ha perdut el plet. Mes com l'Ajuntament de Vilaseca tenia instalada en el susdit edifici de la Duana la escola pública de ambdós sexes, pera que'ls nens y nenes de Salou poguessin quant menys rebre l'instrucció elemental necessaria y obligatoria al nostre poble, ara gracies al «bell gest» de la ciutat de Reus, que tant s'aprecia d'aimant de la instrucció y la cultura y tant galleja de democrática, aquests pobres infants, fills de treballadors del mar, se veuran privats del pa espiritual que tant necesiten.

Fou el dia d'ahir dia de dol, que's practicá el desahusi y al carrer foren llensats els bancs, taules, mapes, etc., tot lo que constitueix material d'ensenyansa, la bandera «rojo gualda» y retrats de's reis, que encara estan a l'intemperie mercés a la desconsideració de l'Ajuntament republicá possibilista de Reus.

Recorda el cronista sa trista emoció intensificada pel dolor com l'actuari encarregat del desahuci, entrá en la escola pera complir tan cruda missió, mentres la mestra donava classe als párvuls, y en nom de la justicia tingué que plegar fins no se sab quan, l'augusta funció educadora.

Per deixadesa de l'Estat y odis insans de la ciutat de Reus els petits infants del barri de Salou se veuen privats d'aprendre; es l'Estat qui els llensa al carrer, que es la escola del pillatge y del crim, al consentir un desahuci que constitueix la més gran ignominia d'un poble.

Ont aniran ara aquestes pobres criatures a apendre a aimar a la patria y al treball, a respectar als ciutadans, a esser homes, si una escola que tenien ha sigut desahuciada, si una professora culta y heroica no té más parets ont abrigarse ella y els petits deixebles en els crusus dies d'hivern, quan el vent y la pluja tot ho malegen? Vilaseca no pot complir sa funció de mare educadora, si l'Estat y la provincia l'abandonen en aquestes presents hores tan tristes y dolorosos.

Que ho sápiguen Catalunya y Espanya que per l'abandono y l'indiferencia d'altres representacions se dona el cas inaudit de llensar als párvuls y el material d'una escola, pera que siguin els primers uns criminals y se podreixi el segon a l'intemperie.

Pobra Patria! — A. Andreu.

⁂

REUS, 12 agost. — Referintse an aquest mateix succés, estampa «Foment», de Reus, en sa edició d'avui y en la ressenya de la sessió de l'Ajuntament d'aquesta ciutat:

«La presidencia comunica, que amb motiu del fallo del Tribunal Supremo a favor d'aquest Ajuntament, respecte a un edifici de Salou que s'estava pledejant amb l'Ajuntament de Vilaseca, se va manar desahuciar un dels pisos d'aquell edifici que s'hi hostatjava una escola. Y demana, com a president de la secció d'Hisenda, autorisació a l'Ajuntament pera ferhi unes poques reformes d'ineludible necessitat. Així s'acorda.»

Amb motiu de aquest comunicat de la presidencia y a proposta del senyor Pallejá s'acorda fer una relació detallada de tot el procés d'aquesta qüestió y enviarla als periódics de Barcelona pera que's publiqui y a la vegada serveixi de rectificació a la manera poc correcte com s'ha donat la noticia de l'aludit desahuci, en comunicacions an aquells periódics de desde Vilaseca.

A pregs del senyor Ciurana també s'enviaran copies d'aquest document als periódics locals.»

FESTA MAJOR

AGULLANA, 13 agost. — Programa de les festes organisades per la societat recreativa «L'Amistat».

Dia 14. — Passada y sardanes a la plassa Major.

Dia 15. — Ofici, sardanes, concert choral y instrumental a «La Concordia» per l'Aplec Pirineu Agullanenc y els «Montrius», concurs de sardanistes, ball de societat.

Dia 16. — Ofici, sardanes a la plassa, concert a «La Concordia» y balls.

DE TEATRE

RUBI, 13 agost. — An aquesta població ha actuat recentment en l'espaiós teatre Doménec la companyia cómica-dramática que tan acertadament dirigix el celebrat actor sabadellenc en Josep Pubill y de la que'n formen part en Josep Vives y en Ramon Puigventós, també de Sabadell, inclós altres valiosos elements de la capital.

DIVERSES

SABADELL, 13 agost. — La Secció de Preparació y Filatura d'Estam celebrá una reunió general abans d'ahir, a les quatre de la tarde, en el Circol Republicá Federal, acordant aumentar la quota en 25 céntims setmanals, destinant aquesta quantitat a la Societat de paletes y manobres; y cridar a una reunió de totes les Juntes que composen la Federació Obrera, pera tractar de resoldre el pago de la quantitat que deuen a la «Cooperativa Sabadellense».

—A l'igual que les fábriques de l'industria llanera y complint l'acord pres pels cotonaires, ahir plegaren a la una de la tarde les fábriques de cotó d'aquesta ciutat.

—Ahir, a les deu del matí, se celebrá en el Café Cruz, una reunió de manobres y paletes que, segons antecedents, era pera donar lliberiat d'acció als vaguistes y que puguin lliurement tornar al treball.

—Divendres al vespre se celebrá en el Circol Republicá Federal l'anunciada reunió de metalúrgics, acordant constituirse en societat y nomenar una Junta directiva, composta de 11 individus. També acordaren denegar, de moment, l'apoi demanat pels manobres y paletes en vaga y que la petició passi a la discusió de la Junta nomenada.

—L'orquestra Muixins ha sigut contractada pera els dies 1 y 2 de setembre, a l'objecte de pendre part en els concerts y balls que's celebraran a la vila de Cantelles.

OBSERVACIONS ATHOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els següents datos:

Hores de observació	Barómetro al nivell mar	Temperatura a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
9 m.	762'63	30'0	S S O	75	K	0'1
3 t.	762'18	29'2	S S E	70		0'3

Entre les 24 hores	TEMPERATURA Máxima		TEMPERATURA Mínima		Velocitat del vent	Aigua evaporada	Pluja en milim.
	Sol	43'0	Omb.	23'2	229	4'23	—
	Omb.	31'1	Reit.	22'5			

Informació marítima

Moviment de port del dia 13 d'agost

EMBARCACIONS ENTRADES

De Buenos Aires, vapor italiá «Principe di Udine», de 4,936 tonelades, capitá De Negri, amb cárrega general, 240 tripulants, 56 passatgers pera aquest port y 1,057 de tránzit.

De Torrevieja, llagud espanyol «Luisa», de 28 tonelades, patró Cerveró, amb sindries y 7 tripulants.

De Valencia, pailebot espanyol «Concepción», de 81 tonelades, patró Enseñat, amb blat de moro y 5 tripulants.

De Palma, vapor espanyol «Miramar», de 950 tonelades, capitá Estarella, amb cárrega general, 45 tripulants y 134 passatgers.

De Sulina, vapor grec «Elpis», de 968 tonelades, capitá Pylaricox, amb blat de moro y 21 tripulants.

De Nova Orleans, vapor austriac «Alermine», de 2,416 tonelades, capitá Gerolimich, amb cotó.

De Mahó, pailebot espanyol «Lorencito», de 49 tonelades, patró Serra, amb llagostes y 4 tripulants.

De Cardiff, vapor espanyol «Bermeo», de 1,812 tonelades, capitá Jordá, amb carbó y 24 tripulants.

De Palma, vapor espanyol «Balear», de 590 tonelades, capitá Orell, amb cárrega general, 35 tripulants y 5 passatgers.

De Burriana, llagud espanyol «Virgen de la Buena Guía», de 21 tonelades, patró Gallart, amb sindries, melons y 5 tripulants.

De la mar, vapor espanyol «Mercé», de 162 tonelades, capitá Soler, amb peix fresc y 20 tripulants.

De Valencia, pailebot espanyol «Diligencia», de 94 tonelades, patró Donza, amb cárrega general y 7 tripulants.

De Sant Feliu, vapor espanyol «Nuevo Ampurdanés», de 172 tonelades, capitá Gelpí, amb cárrega general y 14 tripulants.

De Valencia, vapor espanyol «Ausias March», de 643 tonelades, capitá Llopis, amb cárrega general, 31 tripulants y 333 passatgers.

De Ceta, vapor espanyol «C. de Mahón», de 540 tonelades, capitá Picornell, amb cárrega general y 21 tripulants.

De Manila y escales, vapor espanyol «C. de Eizaquirre», de 2,558 tonelades, capitá Soria, amb cárrega general, 100 tripulants, 37 passatgers pera aquest port y 20 de tránzit.

De Wiborg, vapor suec «Italia», de 755 tonelades, capitá Ehgfete, amb fusta y 20 tripulants.

De Marsella, vapor espanyol «Cabo San Martin», de 1,203 tonelades, capitá Echevarrieta, amb cárrega general y 25 tripulants.

De Gandia, vapor espanyol «V. Salinas», de 350 tonelades, capitá Castelló, amb cárrega general, 21 tripulants y 28 passatgers de tránzit.

De Newcastle, vapor espanyol «Albio», de 1,274 tonelades, capitá Arretequi, amb carbó y 25 tripulants.

De Gandia, corbeta espanyola «Carval», de 487 tonelades, capitá Gordon, amb lastre y 12 tripulants.

EMBARCACIONS DESPATXADES

Pera Sevilla, vapor espanyol «Navarra», capitá Sanchez, amb cárrega general

Pera Gènova, vapor italiá «Principe di Udine», capitá De Negri, amb cárrega general.

PERE COROMINAS

LA VIDA AUSTERA

EDICIÓ POPULAR

— 5.000 —

2 PESSETES

ESTÁ EN VENDA EL SEGÓN MILER

DARRERA HORA

LO DE GRACIA

Durant tota la nit circularen per Barcelona versions exagerades dels fets succeits a la plassa de Rius y Taulet de Gracia.

Se deia que hi havia dos morts y quatre o cinc ferits.

A darrera hora corregué amb insistencia el rumor de que'l Josep Escolá, que resultá gravissimament ferit, havia mort. Segons els nostres informes, presos prop de les tres de la matinada, això no es cert.

Els dos ferits han sigut portats a l'Hospital Clínic.

Els metges han manifestat, respecte l'Escolá, vives inquietuts.

S'assegura que ahir a la nit mateix, en una reunió espontania de lerrouxistes, s'havien pres acords, en vista de les continuas agressions de que'ls seus correligionaris són víctimes per part dels carlins.

Les autoritats relobaran les precaucions y la vigilancia.

El Jutjat de guarda comensá a instruir ac-tivament les oportunes diligencies

ESPECTACLES

Teatre de Novetats

Avui, dilluns,

Nou y sorprenent programa

A un quart de dèu:

ESTRENA

de les últimes creacions del

Gran Watry

LA MALLE ECLIPSÉE

MONNA VANNA

Exit sens precedents del

Cav. WATRY

Exit de Mme.

DELIA Y BOSCO

Exit de miss

MAY y COMPANYIA

TEATRE CÓMIC

Esplèndit jardí profusa y bellament il·luminat. —Gran companyia de sarsuela y opereta de la que forma part

PAUET GORGÉ

Avui, dilluns, nit, a un quart de dèu. Entrada 35 cèntims; programa veritablement colossal: primer, èxit faulós (2 actes), «Gente menuda»; segon, reestrena de la preciosa opereta, del cèlebre mestre Lynke, «Lysistrata», desempenyant el paper de *General*, Pauet Gorgé, tocantse la gran oberture de l'òpera «Lysistrata», dirigida pel mestre Espeita; tercer, la graciosa parodia de la «Bohème», «La Golfemia», per la Montoro, Gorgé, Viñas, etc. — Demà, festivitat de la Verge, grans funcions desde les tres de la tarde.—Dimecres, «El soldadito de chocolate».—Aviat: «El carro del Sol».

Teatre Apolo

Funció pera avui dilluns, 14 agost 1911. Nit, a dos quarts de dèu, funció sencera: primer, EL MÈTODO GORRITZ; segon, ABANICOS JAPONESES; tercer,

Barcelona en danza

èxit indiscutible

Gran cós de ball.—Entrada general, 30 cèntims.

SATURNO PARQUE

El lloc més fresc de Barcelona.

Entrada de passeig, o'10 pessetes.

AVUI, DILLUNS, REVETLLA DE L'ASSUNCIÓ, gran traca de colors y elevació de CARCASAS, novetat a Barcelona.

Gran Teatre Comtal

GRANDIÓS CINEMATÓGRAF (Sucursal del Cine Bohemia). — Avui, dilluns, extraordinaries estrenes. L'interessant película de la casa Pathé,

Memorial de Santa Elena

ò La cautividad de Napoleón

Aventuras de Enrique IV

Préstamo sin fianza

Campana de la tarde

Para ser enfermera

Una contravención por exceso de velocidad

Paseo por el Danubio

y altres de novetat. — Tots els dies estrenes de películes. — General, 10 cèntims; preferencia, 15 cèntims.

LA RABASSADA

ATRACCIONS AMERICANES

Water Chute, Scenic Railway, Alleys Bowling, Cake Walk, Casa encantada, Palau de la princesa, Palau de la rialla, Passeigs y MUSIC-HALL,

Entrada, O'50 ptes.

amb dret a escullir una atracció.

HOTEL RESTAURANT

obert dia y nit.—Gabinets particulars.—Cuina de primera. — «Chef» de París.—Servei a la carta.

ORQUESTRA DE TZIGANES

Selectes concerts tots els dies de dotze a tres tarde, de cinc a set, de vuit a dotze nit a la Terrassa y Salò menjador. Coberts desde 5 pessetes.

Medi de comunicació amb Barcelona

1.er TRAMVIA DIRECTE desde qualsevol punt de Barcelona a **La Rabassada,** pel Passeig de Gracia y Passeig de la Diputació, sortint de Casa Gomis.

2.on SERVEI COMBINAT amb el FUNICULAR DEL TIBIDABO, ont els automòbils de la Societat **La Rabassada** prenen als viatgers pera portarlos fins sos establiments.

CASINO PARTICULAR.—RESTAURANT DE LUXE. — JOCS VARIATS.

BOSC

Avui, dilluns, funció de broma. Debut del Petit Raimond; el senyor Martínez farà un experiment d'aglilitat, deixantse lligar pel públic y deslligantse devant del mateix. Quarta representació de la sarsuela en un acte, «Flores del bosque», y mitja part més de concert per tota la troupe y l'imitador «Caballero Fabra».—Demà, debut de la «Lluita Greco-Romana», 16 lluitadors.—Dijous, gran cursa de toros en el jardí, amb un novillo viu; la quadrilla la composaran les mateixes artistes.—(Vèginse cartells).

Teatre Modern-Festa major 1911

Concert extraordinari a benefici dels pobres de la barriada; dia 15, a les déu del matí,

Banda Municipal Orfeó Graciene || **Banda Municipal Orfeó Graciene**

S'executaran, entre altres obres, «La Mare de Deu», «Aucellada», «La Patria Nova», «Tannhauser», «Marxa húngara», etc.

Entrada y butaca . . . . . o'50 ptes.
Entrada general . . . . . o'25 »

El timbre a càrreg del públic.

FOOT - BALL Avui, dilluns, a dos quarts de sis tarde en el camp «C. D. Español». *Team* **INTERCLUB** compost pels millors jugadors de l'Esquadra anglesa, contra primer *team* «C. D. Español».

Entrada general, 50 cèntims.

Cinematógrafs

Gran Saló Doré

Avui, dilluns, hermós programa de cinematògraf y grans atraccions.

Los Sevillanitos

duettos, diàlegs y balls, lo millor en són genre que actúa a Barcelona.

FERY-FERY-FERY-FERY

ventrílocu molt xistós y notable.

BROOKS AND DUCAN

excèntrics còmics negres. Veniu a riure amb els 2 negres, 2 negres, 2 negres. Dimecres, debut colossal, nou a Barcelona.

GRAN CINE BOHEMIA

Avui, dilluns, grans estrenes, entre altres les de més interès:

Memorial de Santa Elena

ó La cautividad de Napoleón

«Campana de la tarde», «Préstamo sin fianza», «Aventuras de Enrique IV, y altres de veritable estrena.—Tots els dies estrenes de les més acreditades marques.

Concerts

Gran Eden Concert

Music-Hall Parisien — Unic a Barcelona. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de 4; nit, a dos quarts de 10: Gran espectacle de varietats.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Tots els dies, tarde y nit, GRAN TROUPE DE VARIETÉS. — SARSUELETES CÓMIQUES Restaurant a la carta. Servei de tot hora, dia y nit

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Butlletí comercial

13 d'agost de 1911

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA.

LIVERPOOL, 12 *d'agost*

	Anterior	Avui			
	Tanca	Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	6'77	....	6'77	....	6'64
Agost	6'47	Nom.	....	....	6'32
Agost-Setembre	6'32	6'21	....	....	6'18
Setembre-Octubre	6'08	5'97	....	....	5'97
Octubre-Novembre	6'01	5'90	....	....	5'87
Novembre-Desembre	5'97	....	....	....	5'83
Desembre-Janer	5'96	....	....	....	5'82
Janer-Febrer	5'97	5'86	....	....	5'83
Febrer-Mars	5'99	....	....	....	5'85
Mars-Abril	6'01	....	....	....	5'87
Abril-Maig	6'02	....	....	....	5'88
Maig-Juny	6'03	....	....	....	5'89

ALEXANDRIA, 12 *d'agost*

	Ant.-Obre	Avui-Obre
Novembre	18 15/32	18 9/19
Janer	18 13/32	18 7/32

Sostingut.

NOVA-YORK, 12 *d'agost*

	Anterior	Avui		
	Tanca	Obre	2.ª	Tanca
Disponible	12'40	.....	.....	.....
Agost	12'06	11'99	12'20	.....
Setembre	11'20	.....	.....	.....
Octubre	11'15	.....	.....	.....
Novembre	11'11	.....	.....	.....
Desembre	11'15	11'05	11'15	.....
Janer	11'09	.....	.....	.....
Mars	11'17	.....	.....	.....
Maig	11'27	.....	.....	.....

NOVA-ORLEANS, 12 *d'agost*

	Anterior	Avui	
	Tanca	Obre	2.ª
Disponible	12'00	.....	.....
Agost	11'95	12'18	.....
Setembre	11'13	.....	.....
Octubre	11'01	11'21	.....
Novembre	11'01	.....	.....
Desembre	11'00	.....	.....
Janer	11'03	11'23	.....
Mars	11'16	11'38	.....
Maig	11'26	.....	.....

Arribades als ports dels Estats-Units: 4,000 bales en un dia, contra 4,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	213 a 215	207 a 210	202 a 204
Altres ports	218 a 220	206 a 208	201 a 203

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 12 *d'agost*

Café (good average)	Obre	Tanca
Setembre	71'00	71'00
Desembre	70'75	70'75
Mars	70'00	70'00
Maig	70'00	70'00

Sostingut.

NOVA-YORK, 12 *d'agost*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Setembre	.....	11'81
Desembre	.....	11'24
Mars	.....	11'16
Maig	.....	11'11

Sostingut.

PARÍS, 12 *d'agost*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Agost	....	.....
4 Octubre	.....	.....
4 Janer	.....	.....

HAMBURG, 12 *d'agost*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	14'75	.....
Octubre-Desembre	13'37	.....
Janer-Març	13'42	.....
Maig	13'55	.....

Sostingut.

LONDRES, 12 *d'agost*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	14/10 1/2	
Octubre-Desembre	14/4	..

Sostingut.

LLANA

HAVRE, 12 *d'agost*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Setembre	171	... ..
Maig	172	... ..

Sostingut.

PEBRE

HAVRE, 12 *d'agost*

Tellicherry	Obre	Tanca
Setembre	62'00	.....
Desembre	63'00	.....
Mars	64'75	.....
Maig	64'25	.....

Ferm.

METALLS

LONDRES, 8 *d'agost*

	Obre	Tanca
Coure	57	.. ..
Estany	189	.. ..
Plom	13	1 3
Plata	24	5/16 ..

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 12 d'agost

Els 100 kilos, fort comptants

		Pessetes
Andalús	de 123'50 a 132'50	
Tortosa	de 133'00 a 147'50	—
Borges	de 152'50 a 150'50	—
Baix Aragó	de 165'00 a 137'00	—

Arribades pels molts y estacions en el dia d'ahir Estació del Bogatell, 0,000 kilograms. — Estació de Vilanova, 0,000 íd. — Estació del Nord, 0,000 íd.

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BONET Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 12 d'agost

Preus per 100 kilograms, franc enviàs y estació o magatzem de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 àzoe	31'00
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	6'00
— — pols — 10 —	6'50
— amònic 20/21 àzoe	40'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 52/53 per 100 potassa pura	28'50
Sulfat potassa 90/96 equivalent a 49/50 per 100 potassa pura	29'50
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'35
Superfosfat cals mineral 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cals mineral 19/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfat cal òssos 15/16 per 100	11'00
Escories Thomas 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 pureza	71'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	8'00
— — — 20 — —	4'10
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	11'00

VINS

Informació de la casa ARNÓ, MARISTANY Y C.ª

Cada setmana, cada dia que passa, serveix pera afeblir el probable rendiment de la vinenta cullita; les gelades, les maluras, els insectes y les sequies actualment, tot s'ajunta pera fer minvar esperanses y fruits.

Resoltament, encara que les regions manxegues y les andaluses prometin bastant, les demés curtegen y fan que tinguem en perspectiva una cullita que ha d'esser indiscutiblement reduida.

Cap el 20 del present mes en les riberes baixes de Valencia comensaran a cullir les plantes primerenques de tinloreres y bolbi.

De les primeres se n'han venut darrerament 6,000 arrobes a 1'50 pessetes cada una, ajust de raims que pot dirse'l capdavanter de la campanya vinenta.

Les apreciacions van disminuint en les provincies de Castelló, Valencia y Alacant, ont no se les prometen tan boniques com aleshores de la brotada.

Per aquí calma y preus sostinguts.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

Artritisme
Dolors
Reumatisme
Gota
Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL

PEL

Depuratiu Richelet

PURIFICADOR REGENERADOR | ***DE LA SANG***

EN VENDA:

Totes les Farmacies y Drogueries

Dipositari general pera tota Espanya:

Don Francisco LOYARTE

Sant Ignaci Loiola, 9. — SAN SEBASTIAN

— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

LO INCREIBLE

Calsat pera senyor

Tot cosit, sistema AMERICÁ, el més acreditat per sa solidesa, al PREU ÚNIC de pessetes **10'50**

CARRER ESDUDELLERS, N.° 6 • (PROP LA RAMBLA

Sucursals: ***Ronda Sant Antoni, núm. 70***
Salmerón, núm. 17 (Gracia)

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valor desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials y comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems amb 12 portes. Mendizábal, número 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

JOSEP BOSCH Antiga casa en ESQUELES de dol y RECORDATORIS amb retrat o sense. **PI, 9.- ANUNCIS**

80 ANYS DE GRAN ÈXIT

EL NOU ELIXIR REGENERADOR

Preparat per B. PIERRE, perfumista

Es l'únic y veritable que deturra immediatament la caiguda dels cabells.

No es un tint, sinó que conserva y fortifica els cabells.

Es el millor remei pera destruir la caspa.

Usis l'elixir quan els cabells comensen a caure.

Usis l'elixir pera obtenir un creixement abundant.

Aquest célebre ELIXIR REGENERADOR no es un de tants procediments que deuen la vida al xarlatanisme, al luxe de cartells.

Preu: TRES PESSETES frasc.

De venda a les perfumeries y drogueries y a Madrid, Carme, 2, perfumeria.

Dipósit principal Rambla del Mitg, 14. Perfumeria de Baltasar.

(Davant al carrer de Ferràn)

USIN LA REINA DE LES TINTURES

DE B. PIERRE

Perfumista de París

La vegetal progressiva dona tots els colors. A les sis o vuit aplicacions agafa el cabell el color natural. No taca la roba. Preu: 4 pessetes frasc.

INSTANTÁNIES: castany, negre y castany obscur. 4 pessetes capsa pera la barba y pera el cap, 6.

De venda: Rambla del Mitg, 14. Perfumeria de P. Baltasar.

Successor de l'antig establiment de RENAUD GERMAIN, Rambla del Mitg, número 14, perfumeria.

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70 entressol, primera.

EMPRESA DE POMPES FUNEBRES

LA EGIPCIA

Societat Anònima

la més important d'Espanya - 20 sucursals ab telèfon - Central, Pelayo, 44 telèfon 1,113 - *Economia veritat en els preus*

Important: ***LA EGIPCIA*** es l'única funeraria que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfectat. **Nota:** Tots els serveis d'aquesta empresa seran desinfectats gratuitament a domicili

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cós, matan ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — Semdia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. — BARCELONA

Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vost el notable llibret «HABLA EL MAESTRO», y gosará de bona salut, sense metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest notable estudi emmentment pràctic queda un reduit nombre d'exemplars que s'entregaran gratis als primers solicitants.— *Providencia*, 61, «LA SALUD», Barcelona.

Vol pair bé? Prengui després dels menjars una copeta de

Digestiu CUIXART

Dipósit: Arc del Teatre, 21. - Barcelona

HERNIES

(trencadures). TRACTAMENT RADICAL: no més accidents que fassin necessaria intervenció quirúrgica (TALLS DE BISTURÍ), amb no usar armotostes, baguers y vendatges de basar ni els propalats en anuncis y reclams. Els inculculables y altament reconeguts beneficis del PROTOTIPO DEL TRACTAMENT NO OPERATORI (amb reial privilegi — tres patents d'invenció), per la Reial Academia de Medecina y Cirurgia Ilanrejat, garantisen comoditat incomparable, retenció absoluta y la curació en poc temps. Despaig de l'autor, especialista PERE RAMON CARME, NÚM. 38, PIS PRIMER, BARCELONA. Demanis gratis «FARO LUMINOSO PARA LOS ENFERMOS».

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÉTIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d una manera prodigiosa els brians y demés malaltíes de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s han curat amb ells persones que tenien mok arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipósit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 (cantonada al carrer de Sant Ramón).

Clínica dental ARBÓ

10 - PELAI - 10 (Dentista)

Avís Aquesta Clínica ha montat un gran gabinet económic pera la classe mitja y obrera. — DEMANIS NOTA DE PREUS.

Sidral Teixidó

(NOM PATENTAT)

Es el millor refrescant

Voleu apagar la sed? Voleu menjar a gust? Voleu digerir bé? Preneu ***SIDRAL.*** — Es refrescant, aperitiu, digestiu, antivomitiu y desinfectant del tubu gastro-intestinal. — Per sa puresa y efectes, supera a totes les magnesies extrangeres. — Indispensable als estiuejants, viatjants y excursionistes. — De venda en les principals drogueries y queviures.

DIPÓSIT: LABORATORI TEIXIDÓ, Viladomat, número 48 y Manso, 64.

VI VERMOUTH

MARTINI & ROSSI

DE

TORINO

La marca més acreditada en el mercat mondial, Se consum en cinc cases reials d'Europa. Producció anyal: 20 milions de litres. Catorze grans dipòsits en diferentes ciutats del món.

Despaig de la sucursal-dipòsit pera Espanya: Rambla de Catalunya, núm. 67.

BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18, Y CANUDA, 7

REGAL D'UN AUTOMÓBIL ALS MEUS CLIENTS

Ultim model de les millors marques de París, tipo berlina de luxe, conducció interior.

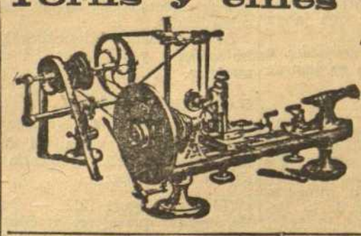
En ambdúes cases s'entregarà un bitllet per cada 5 pessetes de gasto, en els que's diran tots els detalls del sorteig amb la rifa de Madrid.

CAMISERIA — CORBATERIA — GENRES DE PUNT

Unica casa que amb preus incompatibles serveix els articles de gran *chic*, de París y Londres.

Camises gran moda, classe superior, a 2'95 pessetes.
Corbates pala, doble gran, tot seda, a 1'45 pessetes.
Mitjons gran moda, classe superior, a o'75 pessetes.

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionats

REPRESENTANT

dels torns y útils de precisió **Wolf, Jhan & C.ª** y de les acreditades mes suissesm arca *Matthey*

Francisco Layret

P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

VALL DE RIBES

Hotel LA CORBA

Servei de fonda y restaurant a càrreg del seu mateix proprietari. Pisos de moderna construcció, convenientment amoblats. — A l'estació de Ripoll, a l arribada de tots els trens, s'hi trobará el cotxe de l'Hotel. — Donaran més detalls: Antoni Serrat, carrer de Sant Pau, 37, BARCELONA; y a VIC, Ramon Orriols, Plassa Major, 12.

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus económics. Venda a l'engròs y menuda.—FÁBRICA Y DESPAIG: 33, SANT PAU, 33